

OGÓLNE WARUNKI GRUPOWEGO UBEZPIECZENIA BUDYNKÓW I LOKALI MIESZKALNYCH DLA KREDYTOBIORCÓW KREDYTÓW HIPOTECZNYCH I POŻYCZKOBIORCÓW POŻYCZEK HIPOTECZNYCH UDZIELANYCH PRZEZ BANK MILLENNIUM S.A.

ustalone uchwałą nr UZ/397/2011 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej z dnia 16 grudnia 2011 r.

POSTANOWIENIA WSTĘPNE § 1

- Niniejsze ogólne warunki grupowego ubezpieczenia, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umowy grupowego ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych dla kredytobiorców kredytów hipotecznych i pożyczkobiorców pożyczek hipotecznych udzielanych przez Bank Millennium S.A., zwanej dalej „umową ubezpieczenia”, zawartej przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną, zwaną dalej „PZU SA”, z Bankiem Millennium Spółką Akcyjną na rachunek ubezpieczonych.
- Z zastrzeżeniem ust. 4 i 5, w ramach OWU i na zasadach w nich określonych kredytobiorcy kredytów hipotecznych i pożyczkobiorcy pożyczek hipotecznych udzielonych przez Bank Millennium Spółkę Akcyjną mogą ubezpieczyć:
  - lokale mieszkalne, miejsca postojowe, pomieszczenia gospodarcze, pomieszczenia garażowe, budynki mieszkalne, budynki mieszkalne w stadium budowy, budynki niemieszkalne lub budowle;
  - ruchomości domowe i stałe elementy;
  - odpowiedzialność cywilną w życiu prywatnym;
  - assistance.
- Ponadto, z zastrzeżeniem ust. 5, w ramach OWU i na zasadach w nich określonych osoby, będące właścicielami (współwłaścicielami) albo posiadaczami na podstawie tytułu prawnego lokali mieszkalnych, budynków mieszkalnych lub budynków mieszkalnych w stadium budowy stanowiących zabezpieczenie spłaty kredytów hipotecznych lub pożyczek hipotecznych udzielonych przez Bank Millennium Spółkę Akcyjną mogą ubezpieczyć:
  - lokale mieszkalne, miejsca postojowe, pomieszczenia gospodarcze, pomieszczenia garażowe, budynki mieszkalne, budynki mieszkalne w stadium budowy, budynki niemieszkalne lub budowle;
  - assistance.
- Objęcie ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów lub ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym możliwe jest w przypadku objęcia ochroną ubezpieczeniową lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego na zasadach określonych w OWU.
- Objęcie ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia assistance dom następuje wraz z objęciem ochroną ubezpieczeniową lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego na zasadach określonych w OWU.

DEFINICJE

§ 2

Przez użyte w OWU pojęcia, należy rozumieć:

- akty terroryzmu** – działania indywidualne lub grupowe skierowane przeciwko ludności lub mieniu w celu wprowadzenia chaosu, zastraszania ludności, dezorganizacji życia publicznego, transportu publicznego, zakładów usługowych lub wytwórczych – dla osiągnięcia skutków ekonomicznych, politycznych lub społecznych;
- awaria drzwi zewnętrznych** –
  - zacięcie się zamka, zaklinowanie się złamanego klucza lub innego urządzenia otwierającego w zamku lub zniszczenie zamka przez osoby trzecie w taki sposób, że otwarcie drzwi do miejsca ubezpieczenia nie jest możliwe bez interwencji ślusarza,
  - nagle i niezależnie od woli Ubezpieczonego zatrzasknięcie się drzwi w taki sposób, że Ubezpieczony pozostaje na zewnątrz miejsca ubezpieczenia, a klucze lub inne urządzenia otwierające znajdują się wewnątrz miejsca ubezpieczenia;
- awaria instalacji** – wynikające z przyczyny zewnętrznej lub wewnętrznej nagle, niespodziewane i niezależne od woli Ubezpieczonego uszkodzenie instalacji elektrycznej, wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania, powodujące zaprzestanie jej funkcjonowania lub nieprawidłowość działania, co wiąże się z powstaniem lub możliwością powstania szkód w mieniu znajdującym się w miejscu ubezpieczenia;
- bójka** – starcie trzech albo więcej osób wzajemnie zadających sobie rany, z których każda występuje w podwójnym charakterze – jako napadnięty i napastnik;
- Bank lub Ubezpieczający** – Bank Millennium Spółkę Akcyjną;
- budowla** – następujące obiekty budowlane w stadium użytkowania:
  - ogrodzenie posesji wraz z bramą, otwieraną ręcznie lub sterowaniem radiowym i jej wyposażeniem instalacyjnym,
  - nawierzchnie placów i podjazdów,
  - wiata,
  - szopa,
  - szambo,
  - przydomowa oczyszczalnia ścieków,
  - przydomowy zbiornik na gaz,
  - niewielkie obiekty służące dekoracji, rekreacji lub utrzymaniu porządku, w szczególności: posągi, grille murowane, fontanny, baseny, pergole, altany, piaskownice, śmietniki,
  - instalacje znajdujące się poza budynkiem mieszkalnym na terenie posesji;
- budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach wraz ze stałymi elementami;
- budynek mieszkalny** – budynek jednorodzinny w zabudowie pojedynczej, bliźniaczej lub szeregowej, w stadium użytkowania, przeznaczony na cele mieszkalne i do całorocznego zamieszkiwania, w tym również budynek, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza lub zawodowa, o ile jego powierzchnia przeznaczona na taką działalność nie przekracza 50% jego powierzchni całkowitej, lub budynek wielorodzinny w stadium użytkowania, przeznaczony na cele mieszkalne i do całorocznego zamieszkiwania;
- budynek mieszkalny w stadium budowy** – budynek nowo wznoszony przeznaczony na cele mieszkalne i do całorocznego zamieszkiwania, a także rozbudowę lub nadbudowę budynku istniejącego przeznaczonego na cele mieszkalne i do całorocznego zamieszkiwania, przy czym przyjmuje się, że:
  - rozpoczęcie budowy następuje z chwilą podjęcia prac przygotowawczych na terenie budowy, w szczególności wytyczenia geodezyjnego budynku w terenie, wykonania niwelacji terenu, zagospodarowania terenu budowy wraz z budową tymczasowych obiektów, wykonania przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy,
  - zakończenie budowy następuje w momencie oddania budynku do użytkowania;
- budynek niemieszkalny** – budynek w stadium użytkowania, nie przeznaczony na cele mieszkalne, nie służący do prowadzenia działalności gospodarczej i nie będący pomieszczeniem przynależnym do ubezpieczonego lokalu mieszkalnego, w tym garaż; do budynków niemieszkalnych nie zalicza się stodoł i obór;
- Centrum Alarmowe PZU POMOC** – centrum świadczące usługi assistance określone w OWU na rzecz Ubezpieczonego; centrum czynne 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu, do którego Ubezpieczony lub osoba działająca w jego imieniu zobowiązana jest zgłosić zajście zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową w celu uzyskania pomocy w ramach ubezpieczenia assistance dom; informacja o numerach telefonów Centrum Alarmowego PZU POMOC dostępna jest w placówkach Banku oraz na stronie internetowej Banku, a także zawarta jest w formularzu deklaracji przystąpienia;
- choroba przewlekła** – chorobę o długotrwałym przebiegu, trwającą zwykle miesiącami lub latami, stale lub okresowo leczoną;
- czynności życia prywatnego** – czynności dotyczące sfery prywatnej, nie związane z aktywnością zawodową i pozostające bez związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, pracą zarobkową, praktyczną nauką zawodu poza siedzibą szkoły; za czynności życia prywatnego nie uważa się wykonywania działalności gospodarczej, wolnego zawodu, pełnienia wszelkiego rodzaju funkcji, w tym funkcji honorowych we wszelkiego rodzaju związkach, zrzeszeniach, organizacjach społeczno-politycznych oraz pracy w charakterze wolontariusza;
- dewastacja** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie, w tym w związku z usiłowaniami lub dokonaniem kradzieży z włamaniem; w ramach ryzyka dewastacji PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za ubezpieczone mienie, które uległo zaborowi w celu jego przywłaszczenia;
- deklaracja przystąpienia** – oświadczenie woli Ubezpieczonego, w którym wyraża on zgodę na objęcie ochroną ubezpieczeniową na warunkach określonych w OWU;
- dym i sadza** – zawieszony cząsteczek będącą bezpośrednim skutkiem:
  - spalania, która nagle i w sposób krótkotrwały wydobywa się z urządzeń znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi oraz przy sprawnym działaniu urządzeń wentylacyjnych,
  - ognia, niezależnie od miejsca jego powstania;
- dziecko** – dziecko własne, dziecko przysposobione, pasierb albo dziecko przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego;
- eksplozja** – gwałtowną zmianę stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozpręsztrzenia się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozerwaniu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnienia; za spowodowane eksplozją uważa się również szkody powstałe wskutek implozji, polegające na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
- garaż** – budynek niemieszkalny przeznaczony do parkowania pojazdów mechanicznych;
- grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
- grafitti** – napisy, rysunki lub symbole zamieszczone w sposób niezgodny z przepisami prawa i wbrew woli Ubezpieczonego na elewacji, oknach, drzwiach zewnętrznych, ogrodzeniach lub dachach ubezpieczonego mie-

- nia, a także ich zabrudzenie farbą lub inną substancją barwiącą;
- 22) **huk ponaddźwiękowy** – falę uderzeniową wytworzoną przez statek powietrzny poruszający się z prędkością większą od prędkości dźwięku;
  - 23) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s ustalonej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zwany dalej „IMGW”, którego działanie wyrządza masowe szkody; w przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMGW wystąpienie huraganu stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania bądź bezpośrednim sąsiedztwie;
  - 24) **instalacja:**
    - a) **instalacja centralnego ogrzewania** – układ przewodów i urządzeń służących do dostarczania ciepła za pomocą wody, pary wodnej lub powietrza do pomieszczeń,
    - b) **instalacja elektryczna** – układ przewodów i urządzeń mający początek w przypadku budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy lub budynku niemieszkalnego na złączach kablowych łączących wewnętrzną sieć elektryczną tego budynku z siecią zewnętrzną, albo w przypadku lokalu mieszkalnego w tablicy bezpiecznikowej a koniec w gniazdkach wtyczkowych, włącznikach i wypustach oświetleniowych,
    - c) **instalacja kanalizacyjna** – system rur, koryt, kolektorów służący do odprowadzania ścieków sanitarnych,
    - d) **instalacja wodna** – układ połączonych przewodów, armatury i urządzeń służący do zaopatrywania w zimną i ciepłą wodę,
    - e) **instalacja gazowa,**
    - f) **instalacja telefoniczna,**
    - g) **instalacja sieciowa,**
    - h) **instalacja antenowa RTV,**
    - i) **instalacja monitorująca,**
    - j) **instalacja domofonu,**
    - k) **instalacja videodomofonu,**
    - l) **instalacja alarmowa,**
    - m) **instalacja sygnalizacyjna,**
    - n) **instalacja przeciwpowozarowa,**
    - o) **instalacja solarna;**
    - p) **instalacja klimatyzacyjna;**
  - 25) **kradzież z włamaniem** – zabór cudzego mienia w celu przywłaszczenia, którego sprawca dokonał albo usiłował dokonać z miejsca ubezpieczenia po usunięciu – przy użyciu siły i narzędzi – istniejących zabezpieczeń pozostawiając ślady stanowiące dowód użycia siły i narzędzi lub po otwarciu zabezpieczeń kluczem lub innym urządzeniem otwierającym, który sprawca zdobył przez kradzież z włamaniem z innego lokalu albo w wyniku rabunku (tj. z zastosowaniem przemocy fizycznej albo groźby natychmiastowego jej użycia lub z doprowadzeniem osoby do nieprzytomności lub bezbronności albo poprzez przywłaszczenie lub wyłudzenie kluczy lub innych urządzeń otwierających dokonane z użyciem podstępem wobec osób małoletnich, niedoświadczonych – będących w podeszłym wieku lub nie w pełni sprawnych);
  - 26) **kredytobiorca** – osobę fizyczną, która zawarła z Bankiem umowę kredytu hipotecznego lub umowę pożyczki hipotecznej;
  - 27) **kredyt** – kredyt hipoteczny lub pożyczka hipoteczna, udzielane kredytobiorcy przez Bank zgodnie z obowiązującymi w Banku regulacjami kredytowymi;
  - 28) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, błota, skał lub kamieni ze zboczy górskich;
  - 29) **lekarz PZU POMOC** – lekarza-konsultanta Centrum Alarmowego PZU POMOC;
  - 30) **lokal mieszkalny** – znajdujące się w budynku mieszkalnym jednorodzinnym lub wielorodzinnym wyodrębnione pomieszczenie lub pomieszczenia wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania, służące do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych (w tym również pomieszczenia przynależne do lokalu mieszkalnego) stanowiące odrębną nieruchomość w budynku mieszkalnym jednorodzinnym lub wielorodzinnym i będące przedmiotem prawa własności (współwłasności) albo będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
  - 31) **miejsce postojowe** – znajdujące się w budynku mieszkalnym jednorodzinnym lub wielorodzinnym miejsce wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania, przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych;
  - 32) **miejsce ubezpieczenia** – w przypadku ubezpieczenia:
    - a) budynków i lokali mieszkalnych – znajdujący się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wskazany w deklaracji przystąpienia ubezpieczony lokal mieszkalny, miejsce postojowe, pomieszczenie gospodarcze, pomieszczenie garażowe, budynek mieszkalny, budynek mieszkalny w stadium budowy, budynek niemieszkalny lub budowla oraz posesja, na której znajduje się ten ubezpieczony budynek lub budowla,
    - b) ruchomości domowych i stałych elementów – znajdujący się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wskazany w deklaracji przystąpienia ubezpieczony lokal mieszkalny (z wyłączeniem pomieszczeń przynależnych do ubezpieczonego lokalu mieszkalnego) lub ubezpieczony budynek mieszkalny, będący przedmiotem własności (współwłasności) albo posiadania na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, kredytobiorcy, i stanowiący zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu, wewnątrz którego znajdują się ubezpieczone ruchomości domowe i stałe elementy,
    - c) assistance dom – znajdujący się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wskazany w deklaracji przystąpienia ubezpieczony lokal mieszkalny (z wyłączeniem pomieszczeń przynależnych do ubezpieczonego lokalu mieszkalnego w przypadku usług assistance, o których mowa w § 22 ust. 12) lub ubezpieczony budynek mieszkalny, będący przedmiotem własności (współwłasności) albo posiadania na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, kredytobiorcy lub nie będącej kredytobiorcą innej osoby fizycznej, i stanowiący zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu i służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych tych osób;
  - 33) **mienie służbowe** – przenośny sprzęt elektroniczny lub telefony komórkowe przekazane Ubezpieczonemu lub osobie bliższej Ubezpieczonego, o której mowa w § 11, przez pracodawcę do używania na podstawie pisemnego dokumentu nakładającego odpowiedzialność materialną na korzystającego z tego mienia;
  - 34) **modernizacja** – wykonanie robót (budowlanych, instalacyjnych, itp.), polegających na podwyższeniu standardów wykończenia lub wyposażenia lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub budynku niemieszkalnego;
  - 35) **nadbudowa** – podwyższenie istniejącego budynku przeznaczonego na cele mieszkalne i do całorocznego zamieszkiwania, przy niezmięnionej powierzchni zabudowanej, liczonej po obrysie tego budynku;
  - 36) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego osoba, niezależnie od swej woli, doznała uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
  - 37) **nagle zachorowanie** – powstały w sposób nagły stan chorobowy zagrażający życiu lub zdrowiu, wymagający udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej;
  - 38) **ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile;
  - 39) **opad** – woda pochodząca z naturalnych opadów w postaci deszczu, topniejącego śniegu i lodu lub gradu powodująca zalanie ubezpieczonego przedmiotu;
  - 40) **opieka** – sprawowanie pieczy nad dzieckiem lub osobą niesamodzielną poprzez zapewnienie jej należytej egzystencji w zakresie podstawowych potrzeb bytowych i ochrony przed niebezpieczeństwami;
  - 41) **opieka nad psami i kotami Ubezpieczonego** – karmienie psa lub kota 1 raz dziennie odpowiednią karmą należącą do Ubezpieczonego, zmiana wody do picia, a także wyprowadzanie psa 2 razy dziennie na spacer lub dostarczanie kotu 1 raz dziennie świeżego piasku lub żwiru; opieka nad psami i kotami nie obejmuje leczenia weterynaryjnego; jeżeli interwencja lekarza weterynarza jest niezbędna PZU SA organizuje oraz pokrywa koszty transportu zwierzęcia do osoby wyznaczonej przez Ubezpieczonego lub do najbliższego schroniska dla zwierząt;
  - 42) **osoba bliska** – małżonka, konkubenta, wstępnego, zstępnego, brata, siostrę, ojczyma, macochę, pasierba, teściwa, teściową, zięcia, synową, przysposobionego, przysposabiającego, pozostającego pod opieką lub przyjętego na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego;
  - 43) **osoba niesamodzielną** – osobę zamieszkujejącą z Ubezpieczonym, która ze względu na podeszły wiek, zły stan zdrowia lub wady wrodzone nie jest w stanie samodzielnie zaspokajać swoich potrzeb i wymaga stałej opieki;
  - 44) **osoba wyznaczona** – osobę wskazaną przez Ubezpieczonego w czasie rozmowy telefonicznej z konsultantem Centrum Alarmowego PZU POMOC, zamieszkałą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; dla potrzeb OWU wskazanie takiej osoby jest równoznaczne z upoważnieniem jej do sprawowania opieki nad dziećmi Ubezpieczonego i osobami niesamodzielnymi w sytuacjach, o których mowa w § 22 ust. 3 pkt 1–3;
  - 45) **osuwanie się ziemi** – nie spowodowane działalnością ludzką zsuwanie się ziemi po stoku;
  - 46) **papiery wartościowe** – czeki, weksle, obligacje, akcje, konosamenty, akredytywy dokumentowe i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę;
  - 47) **piorun** – bezpośrednie wyładowanie atmosferyczne na ubezpieczony przedmiot pozostawiające bezsporne ślady tego zdarzenia;
  - 48) **pomieszczenie garażowe** – znajdujące się w budynku mieszkalnym jednorodzinnym pomieszczenie przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych albo znajdujące się w budynku mieszkalnym jednorodzinnym lub wielorodzinnym pomieszczenie wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania, przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych, nie będące pomieszczeniem przynależnym do ubezpieczonego lokalu mieszkalnego;
  - 49) **pomieszczenie gospodarcze** – znajdujące się w budynku mieszkalnym jednorodzinnym lub wielorodzinnym pomieszczenie, takie jak: piwnica, pralnia domowa, suszarnia, strych i inne pomieszczenia gospodarcze znajdujące się poza lokalem mieszkalnym, wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania, nie będące pomieszczeniem przynależnym do ubezpieczonego lokalu mieszkalnego; do pomieszczeń gospodarczych nie zalicza się zabudowanych korytarzy;
  - 50) **pomoc domowa** – każdą osobę (np. gosposię, ogrodnika, opiekunkę do dzieci, osobę sprawującą opiekę nad osobą niepełnosprawną, osobę sprawującą opiekę nad psem) wykonującą powierzone prace pomocnicze w gospodarstwie domowym na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej zawartej z Ubezpieczonym;
  - 51) **posesja** – będąca w posiadaniu Ubezpieczonego, na podstawie tytułu prawnego, nieruchomość gruntową, na której znajduje się budynek mieszkalny i ewentualnie inne zabudowania;
  - 52) **powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego** – powierzchnia wszystkich pomieszczeń znajdujących się w lokalu mieszkalnym, a w szczególności pokoi, kuchni, przedpokoi, korytarzy, łazienek; przy ustalaniu powierzchni użytkowej nie wlicza się powierzchni balkonów, tarasów loggii, antresoli oraz pomieszczeń przynależnych do lokalu mieszkalnego (np. piwnica);
  - 53) **powódź** – zalanie terenów wskutek:
    - a) podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących,
    - b) opadu,
    - c) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych,

- d) podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych (cofka);
- 54) **przebiecie** – nagły wzrost napięcia w sieci elektrycznej;
- 55) **rabunek** – zabór ubezpieczonego mienia dokonany:
- a) z zastosowaniem przemocy fizycznej albo groźby natychmiastowego jej użycia lub z doprowadzeniem osoby do nieprzytomności lub bezbronności,
  - b) przez sprawcę, który z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia, doprowadził osobę posiadającą klucze do lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, stanowiącego miejsce ubezpieczenia i zmusił ją do otwarcia tego lokalu lub budynku albo sam je otworzył kluczami zrabowanymi,
  - c) poprzez przywłaszczenie lub wyłudzenie mienia dokonane z użyciem podstępów wobec osób małoletnich, niedoświadczonych – będących w podszym wieku lub nie w pełni sprawnych,
- przy czym PZU SA odpowiada za szkody powstałe w następstwie rabunku bez względu na to, czy był on dokonany w miejscu ubezpieczenia, czy też poza nim;
- 56) **remont** – wykonanie robót budowlanych, instalacyjnych lub elektrycznych wykraczających poza zakres bieżącej konserwacji, polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego;
- 57) **rozbudowa** – powiększenie powierzchni zabudowanej istniejącego budynku przeznaczonego na cele mieszkalne i do całorocznego zamieszkiwania;
- 58) **ruchomości domowe** – mienie ruchome, w szczególności:
- a) meble, sprzęt zmechanizowany, pozostałe urządzenia domowe, dywany, odzież, książki, inne przedmioty osobistego i domowego użytku oraz zapasy gospodarstwa domowego,
  - b) sprzęt audiowizualny (w tym również anteny telewizyjne i radiowe zainstalowane na zewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego), komputerowy, fotograficzny, instrumenty muzyczne i inny sprzęt elektroniczny,
  - c) mienie służbowe,
  - d) wyroby ze srebra, złota lub platyny, monety, biżuterię, dzieła sztuki, znaczki filatelistyczne,
  - e) pieniądze i inne środki płatnicze, papiery wartościowe,
  - f) rowery, narzędzia gospodarcze, sprzęt turystyczny i sportowy oraz wózki dziecięce i inwalidzkie (sprzęt rehabilitacyjny),
  - g) części zamienne samochodów, motocykli i motorowerów oraz ich dodatkowe wyposażenie,
  - h) rośliny doniczkowe,
  - i) zwierzęta domowe,
  - j) sprzęt biurowy;
- 59) **sporty wysokiego ryzyka** – sporty motorowe i motorowodne, lotnicze (szybownictwo, baloniarstwo, spadochroniarstwo, lotniarstwo, paralotniarstwo, motolotniarstwo oraz wszelkie ich odmiany), alpinizm, speleologia, wspinaczka skalna, trekking, rafting i wszystkie jego odmiany, nurkowanie z użyciem specjalistycznego sprzętu, żeglarstwo morskie, surfing, kitesurfing, windsurfing, jazda na nartach lub snowboardzie poza oznakowanymi trasami zjazdowymi, skoki bungee oraz uczestniczenie w wyprawach do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi;
- 60) **sprzęt biurowy** – sprzęt elektroniczny oraz meble, który jest wykorzystywany do pracy zarobkowej wykonywanej przez Ubezpieczonego lub osobę bliską Ubezpieczonego, o której mowa w § 11;
- 61) **stałe elementy** – zamontowane na stałe elementy wyposażenia lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy lub budynku niemieszkalnego, w szczególności:
- a) wykładziny ścian, podłóg, schodów, sufitów, słupów trwale związane z podłożem,
  - b) kominki, piece kuchenne,
  - c) schody wewnętrzne, antresole,
  - d) tynki i powłoki malarskie,
  - e) podwieszane sufity,
  - f) wewnętrzne ścianki działowe dowolnej konstrukcji,
  - g) lustra wmontowane w ścianach,
  - h) zamontowane na stałe: stolarkę okienną i drzwiową wraz z oszkleniami i zamknięciami, kraty okienne i rolety antywłamaniowe, parapety wewnętrzne,
  - i) instalacje: telefoniczna, sieciowa, antenowa (RTV), domofonu, videodomofonu, alarmowa, sygnalizacyjna, klimatyzacyjna, monitorująca lub przeciwpożarowa wraz z ich oprzyrządowaniem,
  - j) instalacje: elektryczna, gazowa, wodna, kanalizacyjna, centralnego ogrzewania wraz z ich wyposażeniem lub oprzyrządowaniem w postaci m.in. umywalk, zlewów, wanien, kabin prysznicowych, brodzików, pieców, podgrzewaczy wody, gniazd wtyczkowych i włączników,
  - k) meble kuchenne wykonane na wymiar wraz z zamontowanym w nich lub obudowanym tymi meblami sprzętem zmechanizowanym oraz szafy wbudowane lub zamontowane na stałe;
- za stałe elementy uważa się także elementy, o których mowa w lit. a–k, które nie zostały jeszcze wbudowane lub zamontowane, potwierdzone dowodem ich zakupu oraz solary zainstalowane na zewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy lub budynku niemieszkalnego;
- 62) **stopień zużycia technicznego** – miarę utraty wartości ubezpieczonego mienia, wynikającą z okresu jego eksploatacji, trwałości zastosowanych materiałów, jakości wykonanych robót budowlanych lub instalacyjnych, sposobu użytkowania, prowadzonej gospodarki remontowej;
- 63) **suma gwarancyjna** – w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym wskazaną w deklaracji przystąpienia kwotą stanowiącą górną granicę odpowiedzialności PZU SA;
- 64) **suma ubezpieczenia** – w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych

- lub ruchomości domowych i stałych elementów wskazaną w deklaracji przystąpienia kwotą stanowiącą górną granicę odpowiedzialności PZU SA; jeżeli umowa ubezpieczenia przewiduje w ramach sumy ubezpieczenia limit odpowiedzialności PZU SA z tytułu określonych szkód objętych ochroną ubezpieczeniową, wówczas górną granicę odpowiedzialności za daną szkodę stanowi ustalony limit;
- 65) **szkoda** – w ubezpieczeniu:
- a) budynków i lokali mieszkalnych lub ruchomości domowych i stałych elementów – szkodę rzeczową,
  - b) odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym – szkodę rzeczową lub szkodę na osobie;
- 66) **szkoda całkowita w lokalu mieszkalnym, miejscu postojowym, pomieszczeniu gospodarczym, pomieszczeniu garażowym** – naruszenie bądź zniszczenie elementów konstrukcyjnych budynku, w którym znajduje się ubezpieczony lokal mieszkalny, miejsce postojowe, pomieszczenie gospodarcze lub pomieszczenie garażowe, w stopniu uniemożliwiającym dalsze zamieszkiwanie tego lokalu lub korzystanie z tego miejsca lub pomieszczenia bez zagrożenia dla życia lub zdrowia lokatorów i nie dające się naprawić albo powodujące unicestwienie tego lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego lub pomieszczenia garażowego;
- 67) **szkoda na osobie** – w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym szkodę powstałą wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, w tym także utracone korzyści poszkodowanego, które mogłyby osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
- 68) **szkoda rzeczowa** – szkodę powstałą wskutek utraty, zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy; w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym szkoda rzeczowa obejmuje także utracone korzyści poszkodowanego, które mogłyby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy;
- 69) **śnieg i lód** – naturalny opad w postaci śniegu lub lodu, w który przekształcił się ten śnieg, oddziaływujący swoim ciężarem bezpośrednio na ubezpieczony przedmiot albo mogący spowodować przewrócenie się pod wpływem jego ciężaru drzew lub innych sąsiadujących obiektów na ubezpieczony przedmiot – powodując uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego przedmiotu;
- 70) **trzęsienie ziemi** – naturalne, gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej;
- 71) **Ubezpieczony:**
- a) w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych – kredytobiorcą, a także nie będącą kredytobiorcą inną osobą fizyczną będącą właścicielem (współwłaścicielem) albo posiadaczem na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub budynku mieszkalnego w stadium budowy, stanowiącego zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu, na rachunek których została zawarta umowa ubezpieczenia;
  - b) w ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów – kredytobiorcą, na rachunek którego została zawarta umowa ubezpieczenia;
  - c) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym – kredytobiorcą, na rachunek którego została zawarta umowa ubezpieczenia;
  - d) assistance dom – kredytobiorcą, a także nie będącą kredytobiorcą inną osobą fizyczną będącą właścicielem (współwłaścicielem) albo posiadaczem na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, stanowiącego zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu, na rachunek których została zawarta umowa ubezpieczenia;
- 72) **uderzenie pojazdu** – bezpośrednie uderzenie w ubezpieczony przedmiot przez jakikolwiek pojazd drogowy lub szynowy, jego części lub przewożonego w nim ładunku, nie należący do Ubezpieczonego i nie będący pod jego kontrolą;
- 73) **umowa kredytu** – umowę o udzielenie kredytu hipotecznego lub pożyczki hipotecznej zawartą pomiędzy Ubezpieczającym a kredytobiorcą;
- 74) **unicestwienie** – całkowite zniszczenie lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego lub budowli w takim stopniu, że nie jest możliwa ich naprawa lub odbudowa, a odtworzenie przedmiotu tego samego rodzaju wymaga usunięcia pozostałości i wzniesienia nowego lokalu, budynku lub budowli;
- 75) **upadek statku powietrznego** – katastrofę bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku;
- 76) **upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się drzew lub masztów lub odwanie się i upadek ich części na ubezpieczony przedmiot; przez maszty należy rozumieć również słupy energetyczne, kominy wolnostojące lub latarnie;
- 77) **wartość w stadium budowy** – wartość nową budynku na dzień przystąpienia do umowy ubezpieczenia powiększoną o koszty robót budowlanych, instalacyjnych, elektrycznych, planowanych do wykonania w okresie ubezpieczenia;
- 78) **wartość nowa** – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszego:
- a) dla lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku niemieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego lub budowli – wartość odpowiadająca kosztom naprawy lub odbudowy określona zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych, stosowanych w budownictwie

- z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardu wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów,
- b) dla ruchomości domowych i stałych elementów – wartość odpowiadająca kosztom naprawy lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki przy uwzględnieniu średnich cen obowiązujących na danym terenie oraz kosztów montażu;
- 79) **wartość rynkowa lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego** – wartość odpowiadająca iloczynowi powierzchni:
- użytkowej lokalu mieszkalnego,
  - pomieszczenia gospodarczego, i średniej ceny rynkowej 1 m² w danej miejscowości lub dzielnicy miasta w odniesieniu do odpowiednio lokalu mieszkalnego lub pomieszczenia gospodarczego o podobnych parametrach, standardzie wykończenia i porównywalnym stanie technicznym; w przypadku miejsca postojowego lub pomieszczenia garażowego – wartość odpowiadająca średniej cenie rynkowej w danej miejscowości lub dzielnicy miasta w odniesieniu do odpowiednio miejsca postojowego lub pomieszczenia garażowego o podobnych parametrach, standardzie wykończenia i porównywalnym stanie technicznym;
- 80) **wartość rzeczystwa** – wartość nową pomniejszoną o stopień zużycia technicznego;
- 81) **wyczynowe uprawianie sportu** – formę aktywności fizycznej polegającą na uprawianiu dyscyplin sportu w celu uzyskania w drodze rywalizacji maksymalnych wyników sportowych przez osoby będące członkami wszelkiego rodzaju klubów, związków i organizacji sportowych;
- 82) **zalanie** – bezpośrednie działanie wody lub innych płynów, polegające na:
- spowodowanym awarią wydostaniu się wody, pary lub innych płynów z instalacji: wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania znajdującej się wewnątrz lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego lub budowli bądź poza nimi,
  - cofnięciu się wody lub ścieków z instalacji kanalizacyjnej usytuowanej wewnątrz lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego lub budowli bądź poza nimi,
  - zalanii wodą pochodzącą z urządzeń domowych lub uszkodzonego akwarium, znajdujących się wewnątrz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego bądź poza nimi,
  - nieumyślnym pozostawieniu otwartych kranów lub innych zaworów zamontowanych na instalacji wewnątrz lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego lub budowli bądź poza nimi,
  - zalanii wodą lub innym płynem pochodzącym spoza miejsca ubezpieczenia przez osoby trzecie;
- 83) **zamek mechaniczno-elektroniczny** – zamek, którego uruchamianie następuje przy zastosowaniu systemu elektronicznego;
- 84) **zamek wielopunktowy** – zamek powodujący ryglowanie skrzydła drzwi w ościeżnicy w kilku odległych od siebie miejscach;
- 85) **zamek wielozastawkowy** – zamek posiadający przynajmniej dwie ruchome zastawki służące do blokowania zasuwki zamka; ilość zastawek w zamku można ustalić na podstawie nacięć profilowanych w kluczu;
- 86) **zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zawałania się naturalnych, podziemnych pustych przestrzeni w gruncie;
- 87) **zdarzenie ubezpieczeniowe** –
- w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych – niezależne od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, określone w § 4, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia,
  - w ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów – niezależne od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, określone w § 10, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia,
  - w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym – działanie lub zaniechanie, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia,
  - w ubezpieczeniu assistance dom – awarię drzwi zewnętrznych, awarię instalacji, zdarzenie losowe, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, przepięcie, dewastacja, kradzież z włamaniem, nieszczęśliwy wypadek lub nagłe zachorowanie;
- 88) **zwierzęta domowe** – psy, koty, chomiki, świnki morskie, papugi, kankarki, żółwie lub ryby akwariowe, z wyłączeniem trzymany w celach hodowlanych lub handlowych.
- albo przysługującego Ubezpieczonemu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej i stanowiące zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu:
- lokal mieszkalny,
  - budynek mieszkalny,
  - budynek mieszkalny w stadium budowy.
2. Z zastrzeżeniem ust. 4 i 7, przedmiot ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych mogą stanowić również znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i będące przedmiotem prawa własności (współwłasności) Ubezpieczonego albo przysługującego Ubezpieczonemu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu i stanowiące dodatkowy przedmiot finansowania udzielonym przez Bank kredytem lub stanowiące zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu:
- garaż,
  - miejsce postojowe,
  - pomieszczenie gospodarcze,
  - pomieszczenie garażowe.
3. Z zastrzeżeniem ust. 5 i 6, przedmiot ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych mogą stanowić również znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i będące przedmiotem prawa własności (współwłasności) Ubezpieczonego i stanowiące zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu:
- budynek niemieszkalny,
  - budowla.
4. Garaż, miejsce postojowe, pomieszczenie gospodarcze lub pomieszczenie garażowe może być objęte ochroną ubezpieczeniową wyłącznie w przypadku objęcia ochroną ubezpieczeniową lokalu mieszkalnego.
5. Budynek niemieszkalny może być objęty ochroną ubezpieczeniową, wyłącznie w przypadku objęcia ochroną ubezpieczeniową budynku mieszkalnego usytuowanego na terenie tej samej posesji, co ten budynek niemieszkalny.
6. Budowla może być objęta ochroną ubezpieczeniową wyłącznie w przypadku objęcia ochroną ubezpieczeniową budynku mieszkalnego usytuowanego na terenie tej samej posesji, co ta budowla.
7. Pomieszczenie gospodarcze, pomieszczenie garażowe lub miejsce postojowe może być objęte ochroną ubezpieczeniową wyłącznie wówczas, gdy jego cena została wyszczególniona w umowie nabycia lub budowy pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego lub miejsca postojowego, w umowie ustanowienia odrębnej własności lokalu i przeniesienia tej własności na Ubezpieczonego lub umowie o ustanowienie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu lub w innych dokumentach (np. orzeczeniu sądu).
8. W ramach ubezpieczenia budynku mieszkalnego w stadium budowy ochroną ubezpieczeniową objęte są również składowane na terenie posesji, na której znajduje się ten ubezpieczony budynek, materiały budowlane, instalacyjne lub elektryczne przeznaczone do wbudowania lub zamontowania.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 4

1. W ubezpieczeniu lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego lub budynku niemieszkalnego, z wyłączeniem garażu, PZU SA odpowiada za szkody powstałe w następnym:
- zdarzeń losowych: ognia, piorunu, powodzi, śniegu i lodu, zalania, opadu, gradu, huraganu, eksplozji, osuwania się ziemi, zapadania się ziemi, lawiny, upadku statku powietrznego, uderzenia pojazdu, huku ponaddzwiękowego, trzęsienia ziemi, dymu i sadzy, upadku drzew lub masztów, z zastrzeżeniem ust. 4,
  - aktów terroryzmu,
  - przepięcia,
  - dewastacji,
  - akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami ubezpieczeniowymi objętymi ochroną ubezpieczeniową.
2. W ubezpieczeniu budynku mieszkalnego w stadium budowy, materiałów, o których mowa w § 3 ust. 8, lub garażu PZU SA odpowiada za szkody powstałe w następnym:
- zdarzeń losowych wymienionych w ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 4,
  - akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami ubezpieczeniowymi objętymi ochroną ubezpieczeniową.
3. W ubezpieczeniu budowli PZU SA odpowiada za szkody powstałe w następnym:
- zdarzeń losowych wymienionych w ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 4,
  - przepięcia,
  - akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami ubezpieczeniowymi objętymi ochroną ubezpieczeniową.
4. PZU SA odpowiada za szkodę powstałą w ubezpieczonym mieniu w wyniku uderzenia pojazdu, o ile, szkoda ta nie została pokryta z tytułu innej umowy ubezpieczenia.
5. W razie zajścia zdarzenia losowego, o którym mowa w § 2 pkt 82 lit. a, PZU SA odpowiada również za szkody w instalacji wodnej wraz z jej wyposażeniem lub oprzyrządowaniem, znajdujące się wewnątrz ubezpieczonego lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku niemieszkalnego lub budowli polegające na ich pęknięciu. Odpowiedzialność PZU SA obejmuje także pokrycie kosztów robót i materiałów związanych z ich naprawą.
6. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową PZU SA, w granicach sum ubezpieczenia wskazanych w deklaracji przystąpienia dla poszczególnych utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek zdarzenia ubezpieczeniowego, ubezpieczonych przedmiotów, pokry-

UBEZPIECZENIE BUDYNKÓW I LOKALI MIESZKALNYCH PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Z zastrzeżeniem ust. 8, przedmiot ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych mogą stanowić znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i będące przedmiotem prawa własności (współwłasności) Ubezpieczonego

wa również poniesione przez Ubezpieczonego i udokumentowane, uzasadnione koszty uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody, łącznie z kosztami rozbiórki lub demontażu części niezdatnych do użytku.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 5

1. PZU SA nie odpowiada za szkody:
  - 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
  - 2) wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
  - 3) górnicze, w rozumieniu prawa górniczego;
  - 4) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, aktów terroryzmu, strajków lub niepokoїв społecznych, z zastrzeżeniem § 4 ust. 1 pkt 2;
  - 5) powstałe w wyniku udziału Ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg;
  - 6) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektromagnetycznego oraz skażenia radioaktywnego.
2. PZU SA nie odpowiada za szkody powstałe wskutek:
  - 1) błędów konstrukcyjnych zaistniałych na etapie projektu lub wykonawstwa, jeżeli budynek został wzniesiony bez projektu wykonanego przez uprawnionego specjalistę lub wybudowany niezgodnie z projektem i miało to wpływ na zajęcie zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 2) systematycznego zawilgocenia pomieszczeń z powodu nieuszczelnności instalacji wodnej, centralnego ogrzewania lub kanalizacyjnej, klimatyzacji lub niewłaściwej wentylacji pomieszczeń, w tym również kondensacji wilgoci zawartej w powietrzu na powierzchni rur lub ścian;
  - 3) przenikania wód podziemnych;
  - 4) pęknięcia rur lub wyposażenia instalacyjnego w wyniku zamarznięcia wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymywaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajęcie zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 5) zalania wskutek opadu:
    - a) poprzez niezamknięte lub niezabezpieczone okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajęcie zdarzenia ubezpieczeniowego,
    - b) poprzez niekonserwowane lub nienależycie konserwowane: dach, ściany, balkony, tarasy, okna, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajęcie zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 6) przemarzania elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych, budynków mieszkalnych w stadium budowy, budynków niemieszkalnych lub budowli;
  - 7) zapadania się ziemi powstałego w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
  - 8) pokrycia ubezpieczonego mienia graffiti;
  - 9) upadku drzewa w wyniku jego wycinania lub przycinania przez Ubezpieczonego bez pozwolenia, o ile takie pozwolenie jest wymagane przepisami prawa;
  - 10) upadku masztu spowodowanego jego niekonserwowaniem lub jego nienależytym konserwowaniem, jeżeli obowiązek jego konserwacji należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajęcie zdarzenia ubezpieczeniowego.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 6

1. Sumę ubezpieczenia określa się:
  - 1) dla budynku:
    - a) w wartości nowej – w odniesieniu do budynku mieszkalnego lub budynku niemieszkalnego, których stopień zużycia technicznego w dniu przystąpienia do umowy ubezpieczenia nie przekracza 30%;
    - b) w wartości rzeczywistej – w odniesieniu do pozostałych budynków mieszkalnych lub budynków niemieszkalnych;
    - c) w wartości w stadium budowy – w odniesieniu do budynku mieszkalnego w stadium budowy;
  - 2) dla lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego lub pomieszczenia garażowego – w wartości rynkowej lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego;
  - 3) dla budowli – w wartości rzeczywistej,przy czym dla potrzeb ustalenia wartości w jakich określa się sumę ubezpieczenia dla budynków, o których mowa w pkt 1 lit. a i b, stopień zużycia technicznego oblicza się jako iloczyn wieku budynku i rocznego stopnia zużycia technicznego, zgodnie z tabelą stanowiącą załącznik do OWU.
2. Po zakończeniu budowy, suma ubezpieczenia budynku mieszkalnego oraz składka ubezpieczeniowa są ustalane ponownie w porozumieniu z Bankiem, a Ubezpieczony zobowiązany jest do złożenia nowej deklaracji przystąpienia.
3. Jeżeli w danym rocznym okresie ubezpieczenia nastąpi wzrost wartości ubezpieczonego mienia, spowodowany m.in. przeprowadzonymi pracami modernizacyjnymi lub remontowymi, wzrostem rynkowych cen ubezpieczonego mienia, Ubezpieczający w porozumieniu z Ubezpieczonym może podwyższyć

sumę ubezpieczenia, jednak nie częściej niż raz w danym rocznym okresie ubezpieczenia.

4. Do skutecznego podwyższenia sumy ubezpieczenia konieczne jest złożenie przez Ubezpieczonego w Banku oświadczenia o rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej w formie pisemnej oraz jednocześnie, w tym samym dniu, ponowne przystąpienie do umowy ubezpieczenia poprzez wypełnienie i podpisanie formularza deklaracji przystąpienia z nową wysokością sumy ubezpieczenia oraz potwierdzenie przyjęcia jej przez Ubezpieczającego na tym formularzu.
5. Podwyższona, zgodnie z ust. 4, suma ubezpieczenia, obowiązuje:
  - 1) od dnia następującego po dniu potwierdzenia przez Ubezpieczającego przyjęcia nowej deklaracji przystąpienia do umowy ubezpieczenia w zakresie ubezpieczenia lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego,
  - 2) od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym Ubezpieczający potwierdził przyjęcie nowej deklaracji przystąpienia do umowy ubezpieczenia w zakresie ubezpieczenia miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku niemieszkalnego lub budowli.PZU SA zobowiązany jest do zwrotu składki, o której mowa w § 26 ust. 8.
6. Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi spadek wartości ubezpieczonego mienia, Ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia. Zmniejszenia sumy ubezpieczenia może także z tej samej przyczyny dokonać jednostronnie PZU SA, zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczonego i Ubezpieczającego.
7. Zmniejszenie sumy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 6, pociąga za sobą odpowiednie zmniejszenie wysokości składki począwszy od pierwszego dnia miesiąca, w którym Ubezpieczający złożył wniosek o zmniejszenie sumy ubezpieczenia lub w którym PZU SA zawiadomił Ubezpieczającego o jednostronnym zmniejszeniu tej sumy.
8. Suma ubezpieczenia jest określana przez Ubezpieczonego w porozumieniu z Bankiem z uwzględnieniem ust. 1 i 2 i jest wskazana w deklaracji przystąpienia.
9. Po wypłacie odszkodowania lub kosztów, o których mowa w § 4 ust. 6 i § 34 ust. 3, suma ubezpieczenia nie ulega pomniejszeniu o wypłaconą kwotę.

USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 7

1. PZU SA ustala należne odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia wskazanej w deklaracji przystąpienia dla poszczególnych rodzajów mienia.
2. Wysokość odszkodowania ustala się dla:
  - 1) budynku:
    - a) ubezpieczonego w wartości nowej – według wartości nowej,
    - b) ubezpieczonego w wartości rzeczywistej – według wartości rzeczywistej,
    - c) ubezpieczonego w wartości w stadium budowy – według wartości w stadium budowy;
  - 2) lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego lub pomieszczenia garażowego:
    - a) w przypadku szkody całkowitej w lokalu mieszkalnym, miejscu postojowym, pomieszczeniu gospodarczym lub pomieszczeniu garażowym – według wartości rynkowej lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego,
    - b) w przypadku innego rodzaju szkód – według wartości nowej;
  - 3) budowli – według wartości rzeczywistej.
3. W przypadku ubezpieczenia lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomością odszkodowanie przysługuje również z tytułu szkód w elementach wspólnych budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wielorodzinnego, w którym znajduje się ten lokal, według procentowego udziału w częściach wspólnych określonego w akcie notarialnym.
4. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania:
  - 1) uwzględnia się wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym ubezpieczonym mieniu;
  - 2) nie uwzględnia się wartości zabytkowej ubezpieczonego mienia.
5. W odniesieniu do kosztów naprawy powłok malarskich wewnątrz lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy lub budynku niemieszkalnego nie odlicza się stopnia zużycia technicznego.
6. Wysokość odszkodowania dla lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budynku niemieszkalnego lub budowli ustala się na podstawie:
  - 1) rachunków z tytułu odbudowy lub naprawy zniszczonego lub uszkodzonego ubezpieczonego mienia, przedłożonych w terminie 12 miesięcy od dnia powstania szkody, potwierdzonych:
    - a) kosztorysem powykonawczym sporządzonym przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy lub
    - b) sycyfikacją zakresu wykonanych robót sporządzoną przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy – w przypadku szkody, której wysokość przed uwzględnieniem zużycia technicznego nie przekracza kwoty 10 000 zł;
  - 2) kosztorysu odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym, przedłożonego w terminie 12 miesięcy od dnia powstania szkody;
  - 3) ceny 1 m² odpowiednio powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego lub powierzchni pomieszczenia gospodarczego lub ceny miejsca postojowego lub pomieszczenia garażowego – w przypadku szkody całkowitej w lokalu mieszkalnym, miejscu postojowym, pomieszczeniu gospodarczym, pomieszczeniu garażowym;
  - 4) kosztorysu sporządzonego przez PZU SA w oparciu o ekspercki system

kosztorysowania robót i obiektów budowlanych lub na podstawie kosztorysu sporządzonego w oparciu o cenniki budowlane stosowane przez PZU SA opracowane przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie budownictwa; ustalenie wysokości odszkodowania na podstawie systemu eksperckiego lub cenników następuje w przypadku:

- a) niepodejmowania przez Ubezpieczonego odbudowy lub naprawy zniszczonego lub uszkodzonego ubezpieczonego mienia,
  - b) braku rachunków, o których mowa w pkt 1,
  - c) braku kosztorysu, o którym mowa w pkt 2.
7. Przedłożone rachunki lub kosztorysy dotyczące odbudowy lub naprawy ubezpieczonego mienia PZU SA weryfikuje pod kątem zgodności ze stanem faktycznym: wysokości poniesionych kosztów, dotychczasowych wymiarów ubezpieczonego mienia, zakresu robót i użytych materiałów.
8. PZU SA na żądanie Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego udostępnia ekspercki system kosztorysowania robót i obiektów budowlanych lub cenniki budowlane, o których mowa w ust. 6 pkt 4, do wglądu w jednostkach organizacyjnych PZU SA.
9. Wysokość odszkodowania ustala się na podstawie cen z dnia powstania szkody, z wyjątkiem szkód udokumentowanych rachunkiem z tytułu odbudowy lub naprawy albo kosztorysem.

UBEZPIECZENIE RUCHOMOŚCI DOMOWYCH I STAŁYCH ELEMENTÓW PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 8

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, § 9 i § 11, przedmiot ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów mogą stanowić znajdujące się w miejscu ubezpieczenia i będące przedmiotem prawa własności (współwłasności) Ubezpieczonego ruchomości domowe i stałe elementy.
2. Przedmiot ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów mogą stanowić również ruchomości domowe znajdujące się czasowo w posiadaniu Ubezpieczonego, jeżeli zostały mu wypożyczone lub oddane do używania (mienie wypożyczone, mienie służbowe) i jest to potwierdzone stosowną umową zawartą w tym zakresie przez Ubezpieczonego.

§ 9

1. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte następujące ruchomości domowe:
  - 1) karty płatnicze;
  - 2) karty kredytowe;
  - 3) dokumenty;
  - 4) rękopisy;
  - 5) metale szlachetne w złomie lub sztabach;
  - 6) nie opalone kamienie szlachetne lub syntetyczne nie stanowiące wyrobu użytkowego;
  - 7) paliwa napędowe;
  - 8) przedmioty w ilościach wskazujących, że są przeznaczone na handel;
  - 9) przedmioty służące do prowadzenia działalności gospodarczej, z wyłączeniem sprzętu biurowego;
  - 10) rośliny doniczkowe utrzymywane w celach hodowlanych lub handlowych;
  - 11) zwierzęta inne niż zwierzęta domowe.
2. W przypadku, gdy Ubezpieczony nie mieszka na stałe w lokalu mieszkalnym lub budynku mieszkalnym, w którym znajdują się ubezpieczone ruchomości domowe lub oddaje go do używania osobie trzeciej, ochroną ubezpieczeniową nie są objęte następujące ruchomości domowe:
  - 1) przedmioty ze srebra, złota lub platyny, monety, biżuteria, dzieła sztuki, znaczki filatelistyczne,
  - 2) pieniądze, środki płatnicze inne niż karty płatnicze lub kredytowe, papiery wartościowe.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 10

1. PZU SA odpowiada za szkody powstałe w następstwie:
  - 1) w ubezpieczeniu ruchomości domowych:
    - a) zdarzeń losowych wymienionych w § 4 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 2;
    - b) kradzieży z włamaniem,
    - c) rabunku,
    - d) przepięcia,
    - e) dewastacji,
    - f) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami ubezpieczeniowymi objętymi ochroną ubezpieczeniową;
  - 2) w ubezpieczeniu stałych elementów:
    - a) kradzieży z włamaniem,
    - b) rabunku,
    - c) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami ubezpieczeniowymi objętymi ochroną ubezpieczeniową.
2. PZU SA odpowiada za szkodę powstałą w ubezpieczonym mieniu w wyniku uderzenia pojazdu, o ile, szkoda ta nie została pokryta z tytułu innej umowy ubezpieczenia.
3. PZU SA odpowiada ponadto za szkody polegające na zniszczeniu lub uszkodzeniu zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, o których mowa w § 14, powstałe wskutek usiłowania lub dokonania kradzieży z włamaniem.
4. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową PZU SA, w granicach sumy ubezpieczenia objętego ochroną ubezpieczeniową przystąpienia dla utraconych, zniszczonych lub uszkodzonych wskutek zdarzenia ubezpieczeniowego, ubezpieczonych przedmiotów, pokrywa również poniesione przez Ubezpieczonego i udokumentowane, uzasadnione koszty

uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody, łącznie z kosztami rozbiórki lub demontażu części niezdatnych do użytku.

§ 11

W ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów PZU SA odpowiada również za szkody w ruchomościach domowych lub stałych elementach będących przedmiotem prawa własności (współwłasności) osób bliskich Ubezpieczonego pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym albo w ruchomościach domowych znajdujących się czasowo w ich posiadaniu, jeżeli zostały im wypożyczone lub oddane do używania (mienie wypożyczone, mienie służbowe) i jest to potwierdzone stosowną umową zawartą w tym zakresie przez te osoby.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 12

1. PZU SA nie odpowiada za szkody:
  - 1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
  - 2) wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
  - 3) górnicze, w rozumieniu prawa górniczego;
  - 4) powstałe poza granicami kraju;
  - 5) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, aktów terroryzmu, strajków lub niepokojów społecznych;
  - 6) powstałe w wyniku udziału Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego, o której mowa w § 11, w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg;
  - 7) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektromagnetycznego oraz skażenia radioaktywnego.
2. PZU SA nie odpowiada za szkody powstałe wskutek:
  - 1) systematycznego zawilgocenia pomieszczeń z powodu nieszczelności instalacji wodnej, centralnego ogrzewania lub kanalizacyjnej, klimatyzacji lub niewłaściwej wentylacji pomieszczeń, w tym również kondensacji wilgoci zawartej w powietrzu na powierzchni rur lub ścian;
  - 2) przenikania wód podziemnych;
  - 3) pęknięcia rur lub wyposażenia instalacyjnego w wyniku zamarznięcia wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymywaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 4) zalania wskutek opadu:
    - a) poprzez niezamknięte lub niezabezpieczone okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego,
    - b) poprzez niekonserwowane lub nienależycie konserwowane: dach, ściany, balkony, tarasy, okna, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego,
    - c) ruchomości domowych znajdujących się na balkonach, tarasach i logiach, z wyłączeniem anten telewizyjnych i radiowych zainstalowanych na zewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego;
  - 5) przemarzania elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych;
  - 6) zapadania się ziemi powstałego w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
  - 7) pokrycia ubezpieczonego mienia graffiti;
  - 8) upadku drzewa w wyniku jego wycinania lub przycinania przez Ubezpieczonego bez pozwolenia, o ile takie pozwolenie jest wymagane przepisami prawa;
  - 9) upadku masztu spowodowanego jego niekonserwowaniem lub jego nienależyтым konserwowaniem, jeżeli obowiązek jego konserwacji należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego.

§ 13

PZU SA nie odpowiada za szkody:

- 1) w pieniądzech, środkach płatniczych innych niż karty płatnicze lub kredytowe, papierach wartościowych, dziełach sztuki, przedmiotach ze srebra, złota lub platyny, monetach, znaczkach filatelistycznych, biżuterii – polegające na ich zaginięciu w czasie akcji ratowniczej;
- 2) w pieniądzech, środkach płatniczych innych niż karty płatnicze lub kredytowe, papierach wartościowych, dziełach sztuki, przedmiotach ze srebra, złota lub platyny, monetach, znaczkach filatelistycznych, biżuterii – powstałe w czasie ciągłej nieobecności Ubezpieczonego i wszystkich osób bliskich Ubezpieczonego pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym w miejscu ubezpieczenia, trwającej dłużej niż 3 miesiące.

WYMOGI W ZAKRESIE ZABEZPIECZEŃ PRZECIWKRADZIEŻOWYCH

§ 14

1. Lokal mieszkalny, budynek mieszkalny, pomieszczenie garażowe w budynku mieszkalnym jednorodinnym, zabudowany balkon lub taras powinny być należycie zabezpieczone.
2. Lokal mieszkalny lub budynek mieszkalny uważa się za należycie zabezpieczony, jeżeli spełnione zostały łącznie następujące warunki:

- 1) wszystkie drzwi zewnętrzne, nie będące drzwiami balkonowymi lub tarasowymi, prowadzące do tego lokalu lub budynku były zamknięte co najmniej na dwa zamki wielozastawkowe lub na jeden zamek wielopunktowy, bądź na zamek mechaniczno-elektroniczny;
  - 2) oszklone drzwi zewnętrzne, nie będące drzwiami balkonowymi lub tarasowymi, prowadzące do tego lokalu lub budynku nie były zaopatrzone w zamki, które można otworzyć bez użycia klucza przez otwór wybity w szybie;
  - 3) drzwi zewnętrzne, okna, drzwi balkonowe i tarasowe znajdowały się w należyłym stanie technicznym i były tak umocowane, osadzone i zamknięte, że wyłamanie ich lub wyważenie nie było możliwe bez pozostawienia śladów stanowiących dowód użycia siły i narzędzi;
  - 4) w ścianach i stropach nie było otworów umożliwiających wydobycie przedmiotów bez włamania; nie dotyczy to otworów na kondygnacjach powyżej parteru (z wyjątkiem drzwi balkonowych), jeżeli nie ma do tych otworów dostępu z położonych pod nimi lub obok nich przybudówek, balkonów, tarasów, schodów lub zamontowanych na stałe drabinek;
  - 5) klucze (inne urządzenia otwierające) do zamków były w wyłącznym posiadaniu osoby uprawnionej do ich przechowywania.
3. Pomieszczenie garażowe w budynku mieszkalnym jednorodziennym uważa się za należycie zabezpieczone, jeżeli spełnione zostały łącznie warunki wymienione w ust. 2 z tym, że drzwi zewnętrzne prowadzące do tego pomieszczenia powinny być zamknięte co najmniej na jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową; za równorzędne zamknięciu drzwi do tego pomieszczenia uznaje się także elektroniczny system zamykania drzwi.
4. Zabudowany balkon lub taras uważa się za należycie zabezpieczony, jeżeli spełnione zostały łącznie następujące warunki:
- 1) zabudowany on został w taki sposób, że nie pozostawione zostały otwory umożliwiające wydobycie przedmiotów bez włamania;
  - 2) okna lub tafle szkła, którymi jest on zabudowany znajdowały się w należyłym stanie technicznym oraz były tak umocowane, osadzone i zamknięte, że wyłamanie ich lub wyważenie nie było możliwe bez pozostawienia śladów stanowiących dowód użycia siły i narzędzi.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 15

1. Sumę ubezpieczenia dla ruchomości domowych i stałych elementów określa się w wysokości 10.000 zł, 25.000 zł albo 50.000 zł.
2. W granicach sumy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, ustanawia się następujące limity odpowiedzialności PZU SA:
  - 1) z tytułu szkód w sprzęcie audiowizualnym (w tym również w antenach telewizyjnych i radiowych zainstalowanych na zewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego), komputerowym, fotograficznym, instrumentach muzycznych lub innym sprzęcie elektronicznym – w wysokości 70% sumy ubezpieczenia;
  - 2) z tytułu szkód w przedmiotach ze srebra, złota lub platyny, monetach, biżuterii, dziełach sztuki lub znaczkach filatelistycznych – w wysokości 40% sumy ubezpieczenia;
  - 3) z tytułu szkód w stałych elementach – w wysokości 70% sumy ubezpieczenia;
  - 4) z tytułu szkód w pieniądzach lub środkach płatniczych innych niż karty płatnicze lub kredytowe – w wysokości 5% sumy ubezpieczenia;
  - 5) z tytułu szkód w papierach wartościowych – w wysokości 20% sumy ubezpieczenia;
  - 6) z tytułu szkód w mieniu służbowym – w wysokości 20% sumy ubezpieczenia;
  - 7) z tytułu szkód w mieniu wypożyczonym – w wysokości 20% sumy ubezpieczenia;
  - 8) z tytułu szkód w sprzęcie biurowym – w wysokości 40% sumy ubezpieczenia.
3. Górną granicę odpowiedzialności PZU SA za szkody powstałe w ruchomościach domowych z tytułu ich rabunku poza miejscem ubezpieczenia stanowi kwota odpowiadająca 10% sumy ubezpieczenia ustalonej zgodnie z ust. 1.
4. Górną granicę odpowiedzialności PZU SA za szkody powstałe w przedmiotach ze srebra, złota lub platyny, monetach, biżuterii, dziełach sztuki lub znaczkach filatelistycznych z tytułu ich rabunku poza miejscem ubezpieczenia stanowi kwota odpowiadająca 5% sumy ubezpieczenia ustalonej zgodnie z ust. 1.
5. Górną granicę odpowiedzialności PZU SA za szkody powstałe w pieniądzach lub środkach płatniczych innych niż karty płatnicze lub kredytowe lub papierach wartościowych z tytułu ich rabunku poza miejscem ubezpieczenia stanowi kwota odpowiadająca 5% sumy ubezpieczenia ustalonej zgodnie z ust. 1.
6. Jeśli dany przedmiot kwalifikuje się do więcej niż jednej grupy, spośród wymienionych w ust. 2–5, górną granicę odpowiedzialności PZU SA jest najniższy limit spośród limitów określonych w ust. 2–5.
7. Suma ubezpieczenia jest określana przez Ubezpieczonego z uwzględnieniem ust. 1 i jest wskazana w deklaracji przystąpienia.
8. Po wypłacie odszkodowania lub kosztów, o których mowa w § 10 ust. 4 i § 34 ust. 3, suma ubezpieczenia nie ulega pomniejszeniu o wypłaconą kwotę.

USTALANIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 16

1. PZU SA ustala należne odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia wskazanej w deklaracji przystąpienia. Wysokość odszkodowania ustala się według wartości nowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. W przypadku następujących ruchomości domowych wysokość odszkodowania ustala się:
  - 1) dla pieniędzy – według ich nominalnej wartości; pieniądze stanowiące walutę obcą przelicza się na złote polskie według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu powstania szkody;
  - 2) dla monet – według wartości złomu, chyba że monety te stanowią prawny środek płatniczy, a ich nominalna wartość jest wyższa od wartości złomu; wysokość odszkodowania ustala się wówczas według wartości nominalnej tych monet; monety stanowiące walutę obcą przelicza się na złote polskie według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu powstania szkody;
  - 3) dla czeków – według potwierdzonej kwoty zrealizowanego czeku;
  - 4) dla akcji na okaziciela nie będących przedmiotem obrotu giełdowego – według wartości księgowej przypadającej na jedną akcję na dzień sporządzenia bilansu za okres obrachunkowy poprzedzający dzień powstania szkody;
  - 5) dla obligacji nie będących przedmiotem obrotu giełdowego – według wartości nominalnej powiększonej o wartość oprocentowania należnego na dzień powstania szkody;
  - 6) dla zwierząt domowych – według przeciętnej wartości zwierzęcia tej samej rasy tego samego gatunku, ustalonej na podstawie cen występujących w handlu w dniu powstania szkody, powiększonej o ewentualne koszty uśpienia z konieczności;
  - 7) dla roślin doniczkowych – według przeciętnej wartości rośliny doniczkowej tego samego gatunku i odmiany oraz takiej samej lub podobnej wielkości, ustalonej na podstawie cen występujących w handlu w dniu powstania szkody.
3. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania:
  - 1) uwzględnia się:
    - a) wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym ubezpieczonym mieniu,
    - b) w przedmiotach stanowiących komplet lub tworzących jedną całość – ubytek wartości jakiego uległa całość lub komplet pod warunkiem, że nie ma możliwości rekonstrukcji całości lub kompletu przez zakup, dorobienie lub uzupełnienie utraconych elementów;
  - 2) nie uwzględnia się:
    - a) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, artystycznej, zabytkowej lub pamiątkowej ubezpieczonego mienia oraz kosztów modernizacji i ulepszeń,
    - b) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą, z zastrzeżeniem pkt 1 lit. b.
4. Wysokość odszkodowania ustala się na podstawie cen z dnia powstania szkody, za wyjątkiem szkód udokumentowanych rachunkiem z tytułu naprawy przedmiotu szkody lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki przy uwzględnieniu średnich cen obowiązujących na danym terenie oraz kosztów montażu, przedłożonych w terminie 12 miesięcy od dnia powstania szkody.
5. W razie nie udokumentowania kosztów naprawy przedmiotu szkody lub kosztów nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu jako wysokość odszkodowania przyjmuje się określony procentowo w porozumieniu z Ubezpieczonym albo określony przez rzeczoznawcę ubytek wartości przedmiotu szkody. Podstawę oszacowania kosztów naprawy i wypłaty odszkodowania może także stanowić kosztorys przedstawiony przez Ubezpieczonego, zweryfikowany przez PZU SA pod kątem wysokości przyjętych stawek, zakresu robót i użytych materiałów.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ W ŻYCIU PRYWATNYM

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 17

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego, gdy w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego lub posiadanym mieniem służącym wykonywaniu czynności życia prywatnego, w następstwie czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) jest on zobowiązany do naprawienia szkody na osobie lub szkody rzeczowej wyrządzonej osobie trzeciej.
2. Przedmiotem ubezpieczenia jest również odpowiedzialność cywilna osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, gdy w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego lub posiadanym mieniem służącym wykonywaniu czynności życia prywatnego, w następstwie czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) jest ona zobowiązana do naprawienia szkody na osobie lub szkody rzeczowej wyrządzonej osobie trzeciej.
3. Ponadto przedmiotem ubezpieczenia jest również odpowiedzialność cywilna pomocy domowej wobec osób trzecich z szkody na osobie lub szkody rzeczowej będącej następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) wyrządzone podczas wykonywania powierzonych prac pomocniczych w gospodarstwie domowym.
4. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody wyrządzone w następstwie rażącego niedbalstwa.
5. Z zastrzeżeniem § 18, ochroną ubezpieczeniową objęte są w szczególności szkody wyrządzone:
  - 1) wskutek posiadania lub użytkowania nieruchomości łącznie ze szkodami wodno-kanalizacyjnymi,
  - 2) wskutek posiadania lub używania ruchomości, w tym urządzeń gospodarstwa domowego, roweru, wózka inwalidzkiego,

- 3) przez posiadane zwierzęta,
- 4) wskutek uprawiania sportu.
6. PZU SA udziela ochrony ubezpieczeniowej w granicach odpowiedzialności ustawowej osób, o których mowa w ust. 1–3, z zastrzeżeniem postanowień OWU.
7. Warunkiem odpowiedzialności PZU SA jest zajście zdarzenia ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia oraz zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
8. Ubezpieczeniem objęta jest odpowiedzialność cywilna za szkody będące następstwem zdarzenia ubezpieczeniowego, które zaszło na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 18

1. PZU SA nie odpowiada za szkody:
  - 1) wyrządzone umyślnie;
  - 2) wyrządzone osobie bliskiej Ubezpieczonego;
  - 3) wyrządzone pomocy domowej podczas wykonywania przez nią powierzonych prac pomocniczych w gospodarstwie domowym;
  - 4) wyrządzone przez pomoc domową wskutek czynności nie mieszczących się w zakresie obowiązków wynikających z umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej;
  - 5) wyrządzone w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 6) wyrządzone przez posiadane zwierzęta inne niż zwierzęta domowe, z wyłączeniem szkód wyrządzonych wskutek posiadania pasieki do 5 uli;
  - 7) objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych, które Ubezpieczony lub osoby, o których mowa w § 17 ust. 2 i 3, miały obowiązek zawrzeć;
  - 8) wyrządzone wskutek wyczynowego uprawiania sportów lub wskutek uprawiania sportów wysokiego ryzyka;
  - 9) wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń;
  - 10) wyrządzone w środowisku przez jego zanieczyszczenie oraz w drzewo-stanie lasów i parków;
  - 11) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu, zaginięciu lub kradzieży gotówki, bonów towarowych oraz innych substytutów pieniądza, dzieł sztuki, biżuterii, przedmiotów z metali lub kamieni szlachetnych, papierów wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentów, nośników danych oraz zbiorów o charakterze kolekcjonerskim lub archiwalnym, a także przedmiotów o charakterze zabytkowym lub unikatowym;
  - 12) powstałe wskutek powolnego działania czynnika termicznego, chemicznego, biologicznego;
  - 13) związane z naruszeniem dóbr osobistych innych niż objęte zakresem szkody na osobie;
  - 14) związane z naruszeniem praw własności intelektualnej;
  - 15) związane z dostępem lub korzystaniem z Internetu;
  - 16) wyrządzone przez zwierzęta nie poddane wymaganiom szczepieniom ochronnym lub badaniom profilaktycznym;
  - 17) powstałe z tytułu uczestnictwa w polowaniach;
  - 18) powstałe w mieniu, z którego Ubezpieczony lub osoba, o której mowa w § 17 ust. 2 lub 3, korzystała na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
  - 19) powstałe z tytułu posiadania lub używania broni palnej, pneumatycznej oraz amunicji do tej broni;
  - 20) wyrządzone w związku z posiadaniem, kierowaniem lub używaniem pojazdów mechanicznych nie podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych;
  - 21) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, aktów terroryzmu, strajków lub niepokoїв społecznych;
  - 22) powstałe w wyniku udziału Ubezpieczonego lub osoby, o której mowa w § 17 ust. 2, w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg;
  - 23) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektro magnetycznego oraz skażenia radioaktywnego;
  - 24) których wartość nie przekracza 100 zł (franszyza integralna).
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kar pieniężnych, kar umownych, grzywnen sądowych i administracyjnych, zadatków, roszczeń z tytułu odstąpienia od umowy, podatków, należności publiczno-prawnych i opłat manipulacyjnych, do zapłacenia których Ubezpieczony lub osoba, o której mowa w § 17 ust. 2 lub 3, są zobowiązani.

SUMA GWARANCYJNA

§ 19

1. Suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU SA w odniesieniu do wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie ubezpieczenia. Suma gwarancyjna jest określana przez Ubezpieczonego w wysokości 10.000 zł, 25.000 zł, 50.000 zł, 75.000 zł albo 100.000 zł i jest wskazana w deklaracji przystąpienia.
2. Każdorazowa wypłata odszkodowania lub kosztów wymienionych w ust. 3 oraz § 34 ust. 3, powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej o wypłaconą kwotę.
3. W ramach sumy gwarancyjnej, o której mowa w ust. 1, PZU SA zobowiązany jest do:
  - 1) pokrycia kosztów wynagrodzenia rzeczoznawcy, powołanego w uzgodnie-

- niu z PZU SA, w celu ustalenia okoliczności, przyczyn lub rozmiaru szkody, pokrycia kosztów obrony w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi, tj.:
  - a) niezbędnych kosztów sądowej obrony przed roszczeniem poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia w sporze prowadzonym w porozumieniu z PZU SA,
  - b) niezbędnych kosztów sądowej obrony w postępowaniu karnym, jeśli toczące się postępowanie ma związek z ustaleniem odpowiedzialności, jeżeli PZU SA zażądał powołania obrony lub wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów,
  - c) kosztów postępowań sądowych, w tym mediacji lub postępowania pojednawczego oraz kosztów opłat administracyjnych, jeżeli PZU SA wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów.

USTALENIE I WYPŁATA ODSZKODOWANIA

§ 20

1. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia, o którym mowa w § 36 pkt 1, nie wywołuje skutków prawnych względem PZU SA, jeżeli PZU SA nie wyraził na to uprzedniej zgody.
2. Jeżeli tytułem odszkodowania przysługującego poszkodowanemu zarówno świadczenia jednorazowe jak i renty, PZU SA zaspokaja je z obowiązującej sumy gwarancyjnej w następującej kolejności:
  - 1) świadczenie jednorazowe;
  - 2) renty czasowe;
  - 3) renty dożywotnie.

UBEZPIECZENIE ASSISTANCE DOM PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 21

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest świadczenie przez PZU SA, za pośrednictwem Centrum Alarmowego PZU POMOC usług assistance, o których mowa w § 22, w razie zajścia w okresie ubezpieczenia zdarzenia ubezpieczeniowego.
2. Usługi assistance, o których mowa w § 22, są świadczone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku ze zdarzeniem ubezpieczeniowym zaistniałym w miejscu ubezpieczenia.

§ 22

1. (Pomoc medyczna w miejscu ubezpieczenia) W przypadku, gdy wskutek zaistnienia nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia, Ubezpieczony potrzebuje pomocy medycznej, PZU SA zobowiązuje się do:
  - 1) zorganizowania i pokrycia kosztów udzielenia Ubezpieczonemu przez lekarza PZU POMOC pierwszej telefonicznej porady dotyczącej sposobu postępowania, organizacji pierwszej pomocy i planowania leczenia,
  - 2) zorganizowania i pokrycia kosztów pierwszej wizyty lekarza u Ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia (koszty honorarium i dojazdu), maksymalnie do kwoty 500 zł,
  - 3) zorganizowania i pokrycia kosztów wizyty pielęgniarki u Ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia (koszty honorarium i dojazdu) w celu zapewnienia Ubezpieczonemu opieki, trwającej nie dłużej niż 48 godzin od zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, maksymalnie do kwoty 300 zł,
  - 4) zorganizowania i pokrycia kosztów transportu medycznego Ubezpieczonego z miejsca ubezpieczenia do najbliższego szpitala danej specjalności.
2. O sposobie realizacji poszczególnych świadczeń, o których mowa w ust. 1, decyduje lekarz PZU POMOC.
3. (Pomoc w przypadku hospitalizacji) W przypadku hospitalizacji Ubezpieczonego, trwającej dłużej niż 7 dni, będącej wynikiem nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia, po uzyskaniu przez lekarza PZU POMOC informacji o przewidywanym czasie pobytu Ubezpieczonego w szpitalu, udzielonej oficjalnie przez lekarza leczącego Ubezpieczonego, PZU SA zobowiązuje się do:
  - 1) zorganizowania przewozu dzieci Ubezpieczonego w wieku do lat 15 wraz z osobą towarzyszącą, do miejsca zamieszkania osoby wyznaczonej albo innego miejsca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wskazanego przez osobę wyznaczoną oraz pokrycia kosztów takiego przewozu, maksymalnie do kwoty 200 zł za osobę,
  - 2) zorganizowania przewozu osoby wyznaczonej do miejsca ubezpieczenia, w którym znajdują się dzieci Ubezpieczonego w wieku do lat 15 oraz pokrycia kosztów takiego przewozu maksymalnie do kwoty 200 zł,
  - 3) zorganizowania przewozu osoby wyznaczonej do miejsca ubezpieczenia, w którym znajdują się osoby niesamodzielne oraz pokrycia kosztów takiego przewozu maksymalnie do kwoty 200 zł,
  - 4) zorganizowania opieki nad psami i kotami Ubezpieczonego znajdującymi się w miejscu ubezpieczenia oraz pokrycia kosztów takiej opieki, maksymalnie do kwoty 300 zł; w przypadku wyczerpania się sumy, o której mowa w zdaniu poprzednim, PZU SA zorganizuje i pokryje koszty transportu wyżej wymienionych zwierząt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do osoby wyznaczonej, mogącej podjąć się opieki nad nimi, albo do najbliższego schroniska dla zwierząt,
  - 5) zorganizowania dla Ubezpieczonego transportu medycznego ze szpitala, w którym był hospitalizowany, do miejsca ubezpieczenia oraz pokrycia kosztów takiego transportu – środkiem transportu wskazanym przez lekarza PZU POMOC,
  - 6) zorganizowania i pokrycia kosztów wizyty pielęgniarki u Ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia (kosztów honorarium i dojazdu) w celu zapewnienia Ubezpieczonemu opieki przez czas zalecony przez lekarza

- PZU POMOC, nie dłużej jednak niż przez 5 dni od dnia wypisania Ubezpieczonego ze szpitala,
- 7) zorganizowania – na telefoniczny wniosek Ubezpieczonego, który nie może według lekarza PZU POMOC opuszczać miejsca ubezpieczenia – dostarczenia Ubezpieczonemu do miejsca ubezpieczenia podstawowych artykułów żywnościowych i higienicznych oraz leków, maksymalnie do kwoty 300 zł; leki wydawane na receptę dostarczane są pod warunkiem przekazania przez Ubezpieczonego przedstawicielowi Centrum Alarmowego PZU POMOC prawidłowo wystawionej recepty na dany lek.
  4. PZU SA organizuje i pokrywa koszty, o których mowa w ust. 3 pkt 1–4 i pkt 6–7 wyłącznie wtedy, gdy w miejscu ubezpieczenia nie ma żadnej osoby mogącej zapewnić opiekę nad Ubezpieczonym, dziećmi Ubezpieczonego w wieku do lat 15, osobami niesamodzielnymi oraz psami i kotami.
  5. Skorzystanie przez Ubezpieczonego z jednego ze świadczeń, o których mowa w ust. 3 pkt 1–2 w związku z zejściem jednego nieszczęśliwego wypadku lub jednego nagłego zachorowania, wyłącza możliwość skorzystania z drugiego z tych świadczeń, w związku z tym samym nieszczęśliwym wypadkiem lub nagłym zachorowaniem.
  6. O wyborze jednego ze świadczeń, o których mowa w ust. 3 pkt 1–3 decyduje Ubezpieczony. W razie braku możliwości skontaktowania się z Ubezpieczonym, najpóźniej w dniu uzyskania przez PZU SA informacji o okolicznościach, o których mowa w ust. 3, PZU SA spełnia świadczenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lub 3.
  7. Świadczenia, o których mowa w ust. 3 pkt 1–3 realizowane są wyłącznie wówczas, gdy PZU SA ma możliwość skontaktowania się z osobą wyznaczoną pod adresem wskazanym przez Ubezpieczonego.
  8. W przypadku, gdy PZU SA nie ma możliwości skontaktowania się z osobą wyznaczoną pod adresem wskazanym przez Ubezpieczonego w celu spełnienia świadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 1–2, a w odniesieniu do osób niesamozależnych świadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 3 lub z przyczyn dotyczących tej osoby wyznaczonej nie jest możliwe spełnienie żadnego z powyższych świadczeń, PZU SA spełnia świadczenie polegające na:
    - 1) zorganizowaniu opieki nad dziećmi Ubezpieczonego w wieku do lat 15 w miejscu ubezpieczenia przez okres nie dłuższy niż 7 dni oraz pokryciu kosztów takiej opieki maksymalnie do kwoty 300 zł; jeżeli po upływie powyższego okresu w miejscu ubezpieczenia nie będzie żadnej osoby mogącej zapewnić opiekę nad dziećmi Ubezpieczonego w wieku do lat 15, PZU SA dołoży wszelkich starań w celu zorganizowania opieki przez rodzinę Ubezpieczonego, a jeśli to nie będzie możliwe przez opiekę społeczną,
    - 2) zorganizowaniu opieki nad osobami niesamozależnymi w miejscu ubezpieczenia, przez okres nie dłuższy niż 7 dni oraz pokryciu kosztów takiej opieki maksymalnie do kwoty 300 zł; jeżeli po upływie powyższego okresu w miejscu ubezpieczenia nie będzie żadnej osoby mogącej zapewnić opiekę nad osobami niesamozależnymi, PZU SA dołoży wszelkich starań w celu zorganizowania opieki przez rodzinę Ubezpieczonego, a jeśli to nie będzie możliwe przez opiekę społeczną.
  9. W sytuacjach, o których mowa w ust. 8, okres 7 dni rozpoczyna się od dnia następnego po dniu, w którym PZU SA stwierdził brak możliwości skontaktowania się z osobą wyznaczoną lub brak możliwości spełnienia jednego ze świadczeń, o których mowa w ust. 3 pkt 1 lub 2, a w odniesieniu do osób niesamozależnych świadczenia, o którym mowa w ust. 3 pkt 3.
  10. (Interwencja w domu) W przypadku, gdy wskutek zajścia zdarzenia losowego, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, przepięcia, dewastacji lub kradzieży z włamaniem, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone i nie nadaje się do zamieszkania, PZU SA zobowiązuje się do:
    - 1) zorganizowania pobytu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskim Ubezpieczonego, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz bagażem podręcznym w hotelu oraz pokrycia kosztów transportu do hotelu oraz pobytu w hotelu przez okres 3 dni następujących bezpośrednio po dniu zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, o którym mowa w niniejszym ustępie, maksymalnie do kwoty 300 zł za jeden dzień pobytu każdego z ww. osób w hotelu,
    - 2) zorganizowania transportu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskim Ubezpieczonego, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz bagażem podręcznym do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego, znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz pokrycia kosztów takiego transportu maksymalnie do kwoty 300 zł; jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, o którym mowa w niniejszym ustępie, miejsce ubezpieczenia zostanie przywrócone do stanu umożliwiającego zamieszkanie, PZU SA pokryje koszt powrotu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskimi Ubezpieczonego, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz bagażem podręcznym do miejsca ubezpieczenia maksymalnie do kwoty 300 zł,
    - 3) zorganizowania transportu mienia Ubezpieczonego znajdującego się w miejscu ubezpieczenia pojazdem mechanicznym o ładowności do 3,5 ton do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pokrycia kosztów takiego transportu maksymalnie do kwoty 450 PLN,
    - 4) zorganizowania i pokrycia kosztów dozoru miejsca ubezpieczenia przez okres nie dłuższy niż 48 godzin od zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, o którym mowa w niniejszym ustępie.
  11. Skorzystanie przez Ubezpieczonego z jednego ze świadczeń, o których mowa w ust. 10 pkt 1 i 2 w związku z zejściem jednego zdarzenia ubezpieczeniowego, wyłącza możliwość skorzystania z drugiego z tych świadczeń w związku z tym samym zdarzeniem ubezpieczeniowym.
  12. W przypadku gdy wskutek zajścia zdarzenia losowego, o którym mowa

w § 4 ust. 1 pkt 1, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, przepięcia, dewastacji lub kradzieży z włamaniem, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone, PZU SA zobowiązuje się do:

- 1) z zastrzeżeniem ust. 13, zorganizowania i pokrycia kosztów interwencji specjalistów, tj. kosztów dojazdu oraz robocizny, niżej wymienionych specjalistów:
  - a) ślusarza – w przypadku konieczności wymiany zamków w miejscu ubezpieczenia po kradzieży z włamaniem lub usunięcia awarii drzwi zewnętrznych,
  - b) elektryka – w przypadku uszkodzenia instalacji elektrycznej w miejscu ubezpieczenia,
  - c) hydraulika – w celu interwencji w miejscu ubezpieczenia mającej za pobic jego zalaniu albo zwiększeniu już powstałego zalania,
  - d) szklarza – w przypadku uszkodzenia szyb w miejscu ubezpieczenia,
  - e) technika urządzeń grzewczych – w przypadku, gdy temperatura w miejscu ubezpieczenia spadnie poniżej 5 stopni C,
  - f) dekarza – w przypadku uszkodzenia dachu w miejscu ubezpieczenia, jeżeli takie uszkodzenie dachu utrudnia Ubezpieczonemu korzystanie z miejsca ubezpieczenia;
- 2) zorganizowania transportu Ubezpieczonego do miejsca ubezpieczenia z miejsca położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz pokrycia kosztów takiego transportu maksymalnie do kwoty 150 zł, jeżeli Ubezpieczony w chwili zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, o którym mowa w niniejszym ustępie, znajduje się w odległości co najmniej 30 km od miejsca ubezpieczenia, a w związku z zejściem tego zdarzenia ubezpieczeniowego jego obecność w miejscu ubezpieczenia jest niezbędna.
13. PZU SA pokrywa koszty interwencji specjalisty lub specjalistów, o których mowa w ust. 12 pkt 1, maksymalnie do kwoty 300 zł w odniesieniu do jednej interwencji, nie więcej jednak niż 1 200 zł w odniesieniu do wszystkich interwencji dotyczących zdarzeń ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie ubezpieczenia.
14. (Usługi informacyjne) W przypadku, gdy wskutek zaistnienia nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia, Ubezpieczony potrzebuje pomocy medycznej PZU SA, na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących położonych najbliższego miejsca ubezpieczenia placówek medycznych oraz aptek.
15. W przypadku hospitalizacji Ubezpieczonego będącej wynikiem nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia PZU SA, na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących powiadomienia rodziny Ubezpieczonego o jego hospitalizacji i stanie zdrowia.
16. W przypadku gdy wskutek zajścia zdarzenia losowego, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, przepięcia, dewastacji lub kradzieży z włamaniem, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone, PZU SA, na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących numerów telefonów służb użyteczności publicznej oraz usługodawców (hydraulik, szklarz, ślusarz, technik urządzeń grzewczych, elektryk, dekarz), działających w pobliżu miejsca ubezpieczenia.
17. Z zastrzeżeniem ust. 13, limity odpowiedzialności, o których mowa w niniejszym paragrafie, ustalone są na wszystkie zdarzenia ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia.

§ 23

Jeżeli kwota, do której PZU SA ponosi odpowiedzialność określona w § 22 nie wystarcza na pokrycie przez PZU SA w całości kosztu wykonania usługi asystancie wskazanej w OWU, a Ubezpieczony nie wyraża zgody na pokrycie różnicy między rzeczywistymi kosztami wykonania usługi a kwotą, do której PZU SA ponosi odpowiedzialność, wówczas PZU SA wypłaca Ubezpieczonemu odszkodowanie w kwocie, do której PZU SA ponosi odpowiedzialność.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 24

1. Usługi asystancie przewidziane w OWU nie przysługują, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe powstało:
  - 1) z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapewnienie organizacji lub pokrycie kosztów usługi asystancie odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności;
  - 2) z winy umyślnej osoby, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
2. Ponadto, odpowiedzialność PZU SA jest wyłączona, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe powstało w związku:
  - 1) z działaniami wojennymi, stanem wojennym, stanem wyjątkowym, aktami terroryzmu, strajkami lub niepokojami społecznymi;
  - 2) ze szkodami górniczymi w rozumieniu prawa górniczego;
  - 3) ze szkodami powstałymi wskutek systematycznego zawiłogocenia miejsca ubezpieczenia z powodu długotrwałej nieszczelności instalacji wodnej, centralnego ogrzewania lub kanalizacyjnej, klimatyzacji lub niewłaściwej wentylacji pomieszczeń, w tym również kondensacji wilgoci zawartej w powietrzu na powierzchni rur lub ścian;
  - 4) ze szkodami powstałymi wskutek zalania wskutek opadu poprzez niezamknięte lub niezabezpieczone okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zejście zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 5) ze szkodami powstałymi wskutek zalania wskutek opadu poprzez niekonserwowane lub nienależycie konserwowane: dach, ściany, balkony, tarasy, okna, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do Ubezpieczo-

- nego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
- 6) ze szkodami powstałymi wskutek pęknięcia rur lub wyposażenia instalacyjnego w wyniku zamarznięcia wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymywaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 7) ze szkodami powstałymi wskutek przenikania wód podziemnych;
  - 8) ze szkodami powstałymi wskutek przemarzania elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych;
  - 9) ze szkodami powstałymi wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektromagnetycznego oraz skażenia radioaktywnego;
  - 10) z pozostawianiem przez Ubezpieczonego w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
  - 11) z samobójstwem lub próbą samobójstwa;
  - 12) z uczestnictwem Ubezpieczonego w bójce, z wyłączeniem przypadku obrony koniecznej;
  - 13) z udziałem Ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg.
3. Ponadto, odpowiedzialność PZU SA jest wyłączona, jeżeli konieczność pomocy medycznej w miejscu ubezpieczenia lub pomocy w przypadku hospitalizacji jest związana z:
- 1) chorobami przewlekłymi Ubezpieczonego;
  - 2) rekonwalescencją Ubezpieczonego lub schorzeniami Ubezpieczonego w trakcie trwającego leczenia, które jeszcze nie zostały wyleczone przed powstaniem zdarzenia ubezpieczeniowego, za które odpowiedzialność ponosi PZU SA w ramach ubezpieczenia assistance dom;
  - 3) nagłym pogorszeniem stanu zdrowia Ubezpieczonego lub komplikacjom w przypadku chorób, które wymagają stałego leczenia lub opieki medycznej;
  - 4) ciążą po szóstym miesiącu jej trwania;
  - 5) rozstrojem zdrowia wynikającym ze spożycia alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.
4. Z zakresu odpowiedzialności PZU SA polegającej na świadczeniu usług assistance, o których mowa w § 22 ust. 12 pkt 1, wyłączone są:
- 1) usługi elektryka świadczone w związku z uszkodzeniami żarówek i bezpieczników;
  - 2) usługi hydraulika związane z uszkodzeniami: baterii wodnych, zatkaaniem zlewu, umywalki, wanny lub brodzika;
  - 3) usługi świadczone w związku z uszkodzeniem podziemnych rur instalacji kanalizacyjnych, gazowych i wodociągowych oraz podziemnych linii energetycznych oraz wszystkich tych instalacji, za naprawę lub konserwację których odpowiedzialną jest administracja budynku, w którym znajduje się miejsce ubezpieczenia lub właściwe służby pogotowia technicznego, wodno-kanalizacyjnego, gazowego lub energetycznego;
  - 4) usługi świadczone w związku z uszkodzeniem urządzeń elektrycznych gospodarstwa domowego, maszyn i urządzeń służących do prowadzenia działalności gospodarczej oraz ich podłączenia do sieci elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej;
  - 5) usługi świadczone w związku z uszkodzeniami, o istnieniu których Ubezpieczony wiedział przed przystąpieniem do umowy ubezpieczenia.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE PRZYSTĄPIENIE DO UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 25

1. Przed przystąpieniem do umowy ubezpieczenia osób, o których mowa w § 2 pkt 71, Bank udostępni im tekst OWU.
2. Osoby, o których mowa w § 2 pkt 71, mogą przystąpić do umowy ubezpieczenia w zakresie danego ubezpieczenia nie wcześniej niż w dniu zawarcia umowy kredytu.
3. Przystąpienie do umowy ubezpieczenia w zakresie danego ubezpieczenia może nastąpić w formie pisemnej w Banku albo w inny przewidziany przez Ubezpieczającego sposób.
4. Przystąpienie do umowy ubezpieczenia w zakresie danego ubezpieczenia następuje poprzez złożenie Ubezpieczającemu deklaracji przystąpienia.
5. Przystępujący do umowy ubezpieczenia w zakresie danego ubezpieczenia składa Ubezpieczającemu deklarację przystąpienia na okres jednego roku – z możliwością przedłużenia ochrony ubezpieczeniowej na następny roczny okres ubezpieczenia na warunkach określonych w OWU.
6. Przystąpienie do umowy ubezpieczenia w zakresie danego ubezpieczenia w formie pisemnej następuje po wypełnieniu i podpisaniu formularza deklaracji przystąpienia przez osobę, o której mowa w § 2 pkt 71, oraz potwierdzeniu przyjęcia jej przez Ubezpieczającego w tym formularzu. Formularz deklaracji przystąpienia zawierający potwierdzenie przyjęcia deklaracji przystąpienia przez Ubezpieczającego stanowi dowód objęcia ochroną ubezpieczeniową na podstawie umowy ubezpieczenia.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 26

1. Składka ubezpieczeniowa jest ustalana w zależności od:
  - a) przedmiotu ubezpieczenia,
  - b) sumy ubezpieczenia.

2. Składka ubezpieczeniowa za roczny okres ubezpieczenia za dane ubezpieczenie opłacana jest w dwunastu miesięcznych ratach w wysokości i terminie określonym w umowie ubezpieczenia.
3. Zapłata składki ubezpieczeniowej następuje w formie bezgotówkowej. Za dzień zapłaty składki ubezpieczeniowej uważa się dzień uznania rachunku bankowego PZU SA.
4. W przypadku przedłużenia ochrony ubezpieczeniowej na kolejny roczny okres, składka ubezpieczeniowa za kolejny roczny okres ubezpieczenia za dane ubezpieczenie płatna jest w dwunastu miesięcznych ratach w wysokości i terminie określonym w umowie ubezpieczenia.
5. Składka ubezpieczeniowa nie podlega indeksacji.
6. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia lub wypowiedzenie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
7. Ubezpieczający obowiązany jest do opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w którym PZU SA udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
8. Składkę ubezpieczeniową oblicza się za czas trwania ochrony ubezpieczeniowej. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu ubezpieczenia Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 27

1. Odpowiedzialność PZU SA w stosunku do każdego Ubezpieczonego rozpoczyna się:
  - 1) w przypadku ubezpieczenia lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego lub budynku mieszkalnego w stadium budowy oraz w przypadku ubezpieczenia assistance dom – następnego dnia po przystąpieniu do umowy ubezpieczenia w zakresie tego ubezpieczenia, nie wcześniej jednak, niż w dniu uruchomienia kredytu,
  - 2) w przypadku ubezpieczenia miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku niemieszkalnego lub budowli, w przypadku ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów oraz w przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym – pierwszego dnia miesiąca następującego po przystąpieniu do umowy ubezpieczenia w zakresie tego ubezpieczenia i uruchomieniu kredytu.
2. Okres ubezpieczenia w stosunku do każdego Ubezpieczonego w zakresie danego ubezpieczenia trwa jeden rok i podlega automatycznemu przedłużeniu na kolejne roczne okresy ubezpieczenia.
3. Ubezpieczonemu przysługuje prawo do rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej. Rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej Ubezpieczony dokonuje poprzez złożenie Ubezpieczającemu oświadczenia o rezygnacji w formie pisemnej albo w inny przewidziany przez Ubezpieczającego sposób.
4. Z zastrzeżeniem ust. 5, ochrona ubezpieczeniowa wygasa w stosunku do danego Ubezpieczonego:
  - 1) z dniem całkowitej spłaty kredytu, rozwiązania umowy kredytu lub odstąpienia od umowy kredytu, jednakże nie wcześniej niż w ostatnim dniu miesiąca, w którym nastąpiła, odpowiednio, całkowita spłata kredytu, rozwiązanie umowy kredytu lub odstąpienie od umowy kredytu,
  - 2) w przypadku rezygnacji przez Ubezpieczonego z ochrony ubezpieczeniowej:
    - a) w zakresie ubezpieczenia lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy lub assistance dom – z dniem, w którym Ubezpieczony złożył oświadczenie o rezygnacji,
    - b) w zakresie ubezpieczenia miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku niemieszkalnego, budowli, ruchomości domowych i stałych elementów lub odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym – z ostatnim dniem miesiąca, w którym Ubezpieczony złożył oświadczenie o rezygnacji,
  - 3) w przypadku nie zapłacenia pierwszej raty składki za dany roczny okres ubezpieczenia za dane ubezpieczenie w terminie określonym w umowie ubezpieczenia, gdy PZU SA ponosił odpowiedzialność przed zaplaceniem tej pierwszej raty – z dniem doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia PZU SA o wypowiedzeniu umowy w zakresie tego ubezpieczenia i w zakresie ochrony co do danego Ubezpieczonego ze skutkiem natychmiastowym, wysłanym po bezskutecznym upływie terminu określonego w umowie ubezpieczenia dla zapłaty tej pierwszej raty składki,
  - 4) w przypadku nie zapłacenia kolejnej raty składki za dane ubezpieczenie – z upływem 7 dni od otrzymania przez Ubezpieczającego wezwania do zapłaty kolejnej raty składki za dane ubezpieczenie wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności w zakresie tego ubezpieczenia i w zakresie ochrony co do danego Ubezpieczonego (w przypadku, gdy Ubezpieczający nie opłaci raty składki w dodatkowym 7-dniowym terminie),
  - 5) z dniem rozwiązania umowy ubezpieczenia,
  - 6) z upływem danego rocznego okresu ubezpieczenia, jeśli okres ten upływa w okresie wypowiedzenia umowy ubezpieczenia,
  - 7) z dniem wyczerpania sumy gwarancyjnej,
  - 8) z dniem odstąpienia Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia,
  - 9) z chwilą unicestwienia przedmiotu ubezpieczenia.
5. Ponadto ochrona ubezpieczeniowa wygasa w stosunku do danego Ubezpieczonego w zakresie ubezpieczenia:
  - 1) miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego, pomieszczenia garażowego, budynku niemieszkalnego, budowli, ruchomości domowych i stałych elementów oraz odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym wraz z wygaśnięciem ochrony ubezpieczeniowej w stosunku do tego

- Ubezpieczonego w zakresie ubezpieczenia lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego; postanowienie to nie ma zastosowania w przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej w stosunku do danego Ubezpieczonego w zakresie ubezpieczenia lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego wskutek rezygnacji przez tego Ubezpieczonego z ochrony ubezpieczeniowej w sytuacji, o której mowa w § 6 ust. 3 i 4;
- 2) assistance dom wraz z wygaśnięciem ochrony ubezpieczeniowej w stosunku do tego Ubezpieczonego w zakresie ubezpieczenia lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego.

POSTĘPOWANIE W RAZIE POWOŁANIA RZECZOZNAWCÓW

§ 28

1. Ubezpieczony, Ubezpieczający lub PZU SA mogą powoływać rzeczoznawców w celu ustalenia przyczyny lub wysokości szkody.
2. Każdy z podmiotów, o których mowa w ust. 1, ponosi koszty rzeczoznawcy, którego powołał.
3. W razie rozbieżności w opiniach rzeczoznawców podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą powołać rzeczoznawcę opiniującego, który na podstawie przedłożonych do wglądu ekspertyz i własnej oceny stanu faktycznego wyda opinię.
4. Koszty rzeczoznawcy, o którym mowa w ust. 3, podmioty wymienione w ust. 1, ponoszą proporcjonalnie.
5. Ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć PZU SA lub wyznaczonemu rzeczoznawcy wszystkie dokumenty, które PZU SA lub rzeczoznawca uważa za niezbędne do rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA, OBOWIĄZKI INFORMACYJNE PZU SA

§ 29

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego PZU SA przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego tego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń, wysokości odszkodowania i sposobu rozliczenia szkody.
2. PZU SA wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
3. Odszkodowanie wypłaca się:
  - 1) w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych:
    - a) Bankowi – na wskazany przez Bank rachunek bankowy, jeżeli w deklaracji przystąpienia Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, z zastrzeżeniem ust.4,
    - b) Ubezpieczonemu – na wskazany przez niego rachunek bankowy, jeżeli w deklaracji przystąpienia Ubezpieczony nie złożył oświadczenia o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku albo złożył takie oświadczenie, lecz wartość odszkodowania jest niższa niż 5 000 PLN,
    - c) spadkobiercom – na wskazany przez nich rachunek bankowy, gdy szkoda powstała w mieniu należącym do masy spadkowej:
      - jeżeli w deklaracji przystąpienia Ubezpieczony nie złożył oświadczenia o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku albo złożył takie oświadczenie, lecz wartość odszkodowania jest niższa niż 5 000 PLN,
      - jeżeli w deklaracji przystąpienia Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, ale wysokość odszkodowania przekracza wartość zobowiązań kredytobiorcy wobec Banku; w tym przypadku spadkobiercom wypłacana jest kwota wynikająca z różnicy pomiędzy kwotą odszkodowania a kwotą zobowiązań wobec Banku;
  - 2) w ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów: Ubezpieczonemu – na wskazany przez niego rachunek bankowy;
  - 3) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym: poszkodowanemu.
4. Jeżeli w deklaracji przystąpienia Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, a wysokość odszkodowania przekracza wartość zobowiązań kredytobiorcy wobec Banku, wówczas Ubezpieczonemu wypłacana jest kwota wynikająca z różnicy pomiędzy kwotą odszkodowania a kwotą zobowiązań wobec Banku.
5. PZU SA wypłaca świadczenie w terminie 30 dni licząc od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym.
6. Jeżeli, w terminie określonym w ust. 5, wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU SA albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia PZU SA wypłaca w terminie określonym w ust. 5.
7. PZU SA jest zobowiązany:
  - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania;

- 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 5 i 6 nie wypłaci świadczenia, do zawiadomienia pisemnie osoby zgłaszającej roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także do wypłacenia bezspornej części świadczenia;
- 3) jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie osoby występującej z roszczeniem, w terminach określonych w ust. 5 i 6, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
- 4) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, oraz poszkodowanemu lub uprawnionemu informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU SA lub wysokości świadczenia; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU SA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU SA;
- 5) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, oraz poszkodowanemu lub uprawnionemu, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
- 6) na żądanie Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, uprawnionego z umowy ubezpieczenia lub poszkodowanego, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem lub zdarzeniem będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU SA oraz ustalenia okoliczności wypadków i zdarzeń losowych, jak również wysokości odszkodowania lub świadczenia;
- 7) do poinformowania Ubezpieczającego o zgłoszeniu szkody przez Ubezpieczonego w przypadku, gdy Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania na rzecz Banku.

ROSZCZENIE REGRESOWE

§ 30

1. Z dniem wypłaty przez PZU SA odszkodowania roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU SA do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU SA pokrył tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU SA.
2. Nie przechodzą na PZU SA roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody PZU SA zrzekł się roszczenia w całości przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę albo je ograniczył, PZU SA może odmówić odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłaceniu odszkodowania, PZU SA może żądać od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO I UBEZPIECZONEGO

§ 31

1. Ubezpieczający obowiązany jest do poinformowania Ubezpieczonego o prawach i obowiązkach wynikających z zawartej na jego rachunek umowy ubezpieczenia.
2. Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU SA, PZU SA może podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.
3. Ubezpieczony może żądać, by PZU SA udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.

§ 32

1. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczony zobowiązany jest zgłaszać do Banku i PZU SA zmiany okoliczności wskazanych przez Ubezpieczonego w deklaracji przystąpienia, niezwłocznie po otrzymaniu wiadomości o zmianie.
2. PZU SA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 33

1. Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) przestrzegać obowiązujących przepisów prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
  - 2) przestrzegać wymogów w zakresie zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, o których mowa w § 14;
  - 3) przestrzegać zaleceń producenta dotyczących składowania materiałów, o których mowa w § 3 ust. 8;
  - 4) przeprowadzać konserwacje i okresowe remonty mienia;
  - 5) stosować właściwe środki ochronne w celu zabezpieczenia instalacji wodnych i centralnego ogrzewania oraz ich wyposażenia instalacyjnego przed mrozem, w szczególności utrzymywać właściwą temperaturę w pomieszczeniach;
  - 6) zamknąć, opróżnić z wody i utrzymywać opróżnione instalacje wodne i centralnego ogrzewania w obiektach nieużywanych i niedozorowanych lub czasowo nieczynnych;
  - 7) wykonywać niezwłocznie wszelkie inwestycje i naprawy niezbędne w oc-

nie rzeczoznawców lub zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi prawidłowego działania instalacji.

2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 1, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słusności, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym w razie naruszenia z winy umyślnej obowiązków, o których mowa w ust. 1, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

§ 34

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczony obowiązany jest:
  - 1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, między innymi wezwać straż pożarną oraz zawiadomić jednostkę policji, o ile zachodzi taka potrzeba (w szczególności w przypadku kradzieży z włamaniem lub rabunku) oraz zawiadomić administrację budynku mieszkalnego o fakcie zalania ubezpieczonego lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego pomieszczenia gospodarczego lub pomieszczenia garażowego, o ile zachodzi taka potrzeba i w miarę możliwości uzyskać potwierdzenie o dokonaniu powiadomienia,
  - 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU SA wszelkiej pomocy dostarczając informacje oraz dokumenty niezbędne do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.
2. Jeżeli Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1, PZU SA wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. PZU SA obowiązany jest, w granicach odpowiednio sumy ubezpieczenia bądź sumy gwarancyjnej, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne. Jeżeli przedmiotowe koszty poniesione zostały na polecenie PZU SA, to zwracane są one w pełnej wysokości.
4. W przypadku ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych oraz ruchomości domowych i stałych elementów Ubezpieczony obowiązany jest nie dokonywać w uszkodzonym mieniu żadnych zmian i nie dokonywać jego naprawy, jeżeli zmiany i naprawa nie są uzasadnione koniecznością zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia rozmiaru szkody, bez uprzedniego przeprowadzenia oględzin przez PZU SA lub jego przedstawiciela, chyba że PZU SA lub jego przedstawiciel nie przeprowadził takich oględzin w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, albo 14 dni, jeżeli niezbędne było powołanie biegłych (rzeczoznawców).
5. Ubezpieczony obowiązany jest udzielić przedstawicielowi PZU SA pomocy i wyjaśnień w uzyskaniu informacji odnośnie okoliczności zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, przyczyn powstania szkody, jej przedmiotu i rozmiaru.
6. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 4 i 5, niezbędne jest do ustalenia odpowiedzialności PZU SA.

§ 35

1. W przypadku ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych oraz ruchomości domowych i stałych elementów Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadomić PZU SA o zaistniałym zdarzeniu ubezpieczeniowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia uzyskania wiadomości o jego zajściu.
2. W przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadomić PZU SA o zaistniałym zdarzeniu ubezpieczeniowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia jego zajścia lub dowiedzenia się o nim.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1 i 2, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.
4. Skutki braku zawiadomienia PZU SA o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie następują, jeżeli PZU SA w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 2, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

§ 36

W przypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym:

- 1) w razie wystąpienia przez poszkodowanego przeciwko Ubezpieczonemu z roszczeniem o odszkodowanie, Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, powiadomić o tym PZU SA;
- 2) w razie wystąpienia z roszczeniem, o którym mowa w pkt 1, na drogę sądową, Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od otrzymania pozwu, zawiadomić o tym PZU SA;
- 3) Ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć PZU SA orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego;
- 4) w razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczony jest zobowiązany

zany do podjęcia aktywnej współpracy z PZU SA w celu wyjaśnienia wszelkich okoliczności i przyczyn powstania szkody oraz ustalenia jej rozmiaru.

§ 37

W przypadku ubezpieczenia assistance dom, w celu skorzystania z usług assistance, o których mowa w § 22, Ubezpieczony (lub osoba działająca w jego imieniu) powinien niezwłocznie, przed podjęciem działań we własnym zakresie zawiadomić telefonicznie o zdarzeniu ubezpieczeniowym Centrum Alarmowe PZU POMOC i podać następujące informacje:

- 1) imię i nazwisko,
- 2) adres miejsca ubezpieczenia,
- 3) numer telefonu, pod którym Centrum Alarmowe PZU POMOC może skontaktować się z Ubezpieczonym lub osobą wyznaczoną,
- 4) krótki opis zdarzenia oraz rodzaj potrzebnej pomocy.

§ 38

1. Jeżeli Ubezpieczony z przyczyn od siebie niezależnych nie mógł skontaktować się telefonicznie z Centrum Alarmowym PZU POMOC i we własnym zakresie zorganizował i pokrył koszty usług assistance określonych w § 22, powinien poinformować o tym fakcie PZU SA w terminie 7 dni od dnia kiedy skontaktowanie z PZU SA stało się możliwe. Roszczenie Ubezpieczonego w zakresie zwrotu ww. kosztów usług assistance zostanie rozpatrzone po przedłożeniu przez Ubezpieczonego dokumentów wskazujących na zasadność roszczenia i wysokość świadczenia: dokumentację potwierdzającą przyczynę zdarzenia (np. dokumentacja medyczna potwierdzająca datę i miejsce zdarzenia) oraz poniesione koszty (tj. rachunki i dowody ich zapłaty).
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku powiadomienia w terminie, o którym mowa w ust. 1, PZU SA może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie to uniemożliwiło PZU SA ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.
3. Skutki naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku powiadomienia PZU SA o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU SA w terminie, o którym mowa w ust. 1, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 39

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wniesienia pisemnej skargi lub zażalenia, dotyczących realizacji przez PZU SA umowy ubezpieczenia. Z zastrzeżeniem ust. 2, adresem skargi lub zażalenia oraz właściwym do ich rozpatrzenia jest jednostka organizacyjna PZU SA, nadzorująca jednostkę, której skarga lub zażalenie dotyczy.
2. W przypadku skargi lub zażalenia dotyczącego:
  - 1) likwidacji szkód – jednostką właściwą do ich rozpatrywania jest Regionalne Centrum Likwidacji Szkód lub inna jednostka wskazana przez PZU SA,
  - 2) świadczenia usług assistance – jednostką właściwą do ich rozpatrywania jest Biuro Assistance lub inna jednostka wskazana przez PZU SA.
3. PZU SA udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
4. Niezależnie od uprawnień, o których mowa w ust. 1–3, Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo wniesienia skargi do Rzecznika Ubezpieczonych.
5. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
6. W sprawach nieuregulowanych w OWU mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

ZAŁĄCZNIK DO OGÓLNYCH WARUNKÓW GRUPOWEGO UBEZPIECZENIA BUDYNKÓW I LOKALI MIESZKALNYCH DLA KREDYTOBIORCÓW KREDYTÓW HIPOTECZNYCH I POŻYCZKOBIORCÓW POŻYCZEK HIPOTECZNYCH UDZIELANYCH PRZEZ BANK MILLENNIUM S.A.

ustalonych uchwałą nr UZ/397/2011 Zarządu PZU SA z dnia 16 grudnia 2011 r.

Wysokość rocznego stopnia zużycia technicznego w podziale na przedmiot ubezpieczenia:

Roczny stopień zużycia technicznego w %

Lp.	Przedmiot ubezpieczenia	Rodzaj ścian zewnętrznych	
		drewniane	pozostałe
1.	Budynek mieszkalny	1	0,7
2.	Budynek niemieszkalny	2	1,4